

KONSOLIDIRANO LETNO POROČILO 2020

1

O SKUPINI ELRAD
INTERNATIONAL

- 1.1 SKUPINA ELRAD V LETU 2020
  - 1.1.1 Ključni kazalniki poslovanja
  - 1.1.2 Proces izčlenitve v letu 2020
- 1.2 PREDSTAVITEV SKUPINE ELRAD INTERNATIONAL
  - 1.2.1 Skupina Elrad
  - 1.2.2 Poslanstvo, vizija in vrednote
  - 1.2.3 Dejavnost in zgodovina podjetja
  - 1.2.4 KORPORATIVNO UPRAVLJANJE
    - 1.2.4.1 Izjava o upravljanju

2

POSLOVNO
POROČILO

- 2.1 POSLOVNE DEJAVNOSTI IN USTVARJANJE
VREDNOSTI
  - 2.1.1 Razvoj novih izdelkov
  - 2.1.2 Razvoj kontrolnih priprav
  - 2.1.3 Investicije in tehnološke posodobitve
- 2.2 INTEGRIRANI SISTEMI VODENJA IN KAKOVOST
- 2.3 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU
- 2.4 TRAJNOSTNI RAZVOJ
  - 2.4.1 Ekonomija: Analiza uspešnosti poslovanja
  - 2.4.2 Odnosi z zaposlenimi in širšo skupino
  - 2.4.3 Kadrovske kazalniki
  - 2.4.4 Razvoj zaposlenih
  - 2.4.5 Komuniciranje z zaposlenimi
  - 2.4.6 Odgovornost do širše družbene skupnosti
- 2.5 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

3

RAČUNOVODSKO
POROČILO

- 3.1 KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI
  - 3.1.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31.12.2020
  - 3.1.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida za poslovno leto končano 31.12.2020
  - 3.1.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa za poslovno leto končano 31.12.2020
  - 3.1.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov za poslovno leto končano 31.12.2020
  - 3.1.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za poslovno leto končano 31.12.2020
- 3.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA
- 3.3 POJASNILA K KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM
  - 3.3.1 Predstavitev skupine Elrad International
  - 3.3.2 Osnove za sestavitev računovodskih izkazov
  - 3.3.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev
  - 3.3.4 Na novo sprejeti standardi in pojasnila
- 3.4 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA
- 3.5 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA
- 3.6 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA
- 3.7 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

KAZALO TABEL, GRAFOV IN SLIK

KAZALO SLIK

- Slika 1: Ključni kazalniki poslovanja
- Slika 2: Poslanstvo, vizija in vrednote
- Slika 3: Zgodovina Skupine
- Slika 4: Področja dejavnosti
- Slika 5: Robotizacija proizvodnje
- Slika 6: Avtomatiziran ICT testni sistem SPEA v robotizirani celici
- Slika 7 Elrad razvoj
- Slika 8 Razvoj in izdelava kontrolnih priprav
- Slika 9 Sistemi vodenja

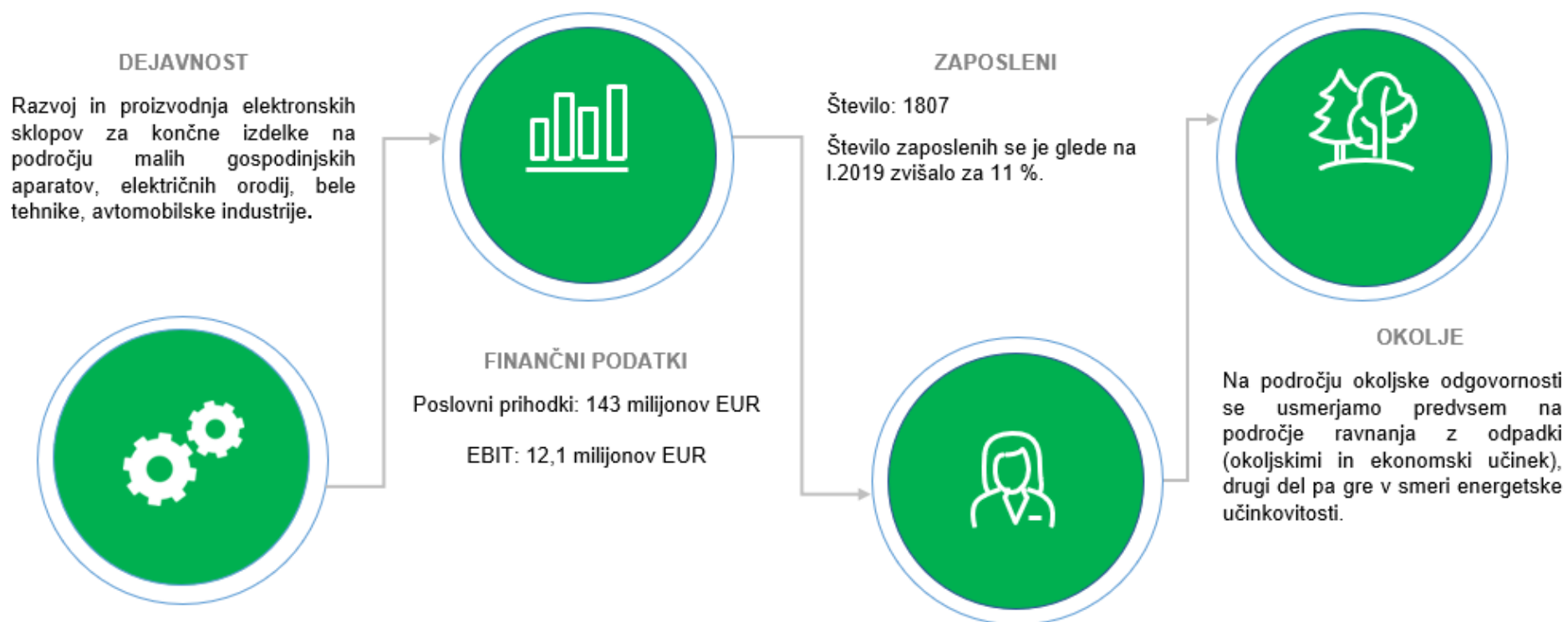
KAZALO TABEL

- Tabela 1: Finančna uspešnost poslovanja
- Tabela 2: Gibanje števila zaposlenih
- Tabela 3: Struktura zaposlenih glede na spol

1 O skupini Elrad International

1.1 Skupina Elrad International v letu 2020

1.1.1 Ključni kazalniki poslovanja

Slika 1: Ključni kazalniki poslovanja

1.1.2 Proces izčlenitve v letu 2020

V našem, več kot 20 letnem delovanju, smo skupaj premagali mnoge izzive. Hitro prilagajanje spreminjajočim se zahtevam, ki jih narekuje razvoj panoge in potrebe trga, so bile ključne za uspešno rast ELRAD-a.

Skupina ELRAD je poslovno leto 2020 zaključila z novim, a preizkušenim poslovnim modelom: ločitvijo centraliziranih funkcij upravljanja Skupine od funkcij lokalnega proizvodnega obrata. Vloga ELRAD International d.o.o. bo upravljanje vseh družb znotraj Skupine, medtem ko so bile vse dosedanje dejavnosti podjetja ELRAD International d.o.o. (vključno s proizvodno dejavnostjo, zaposlenimi, poslovodstvom, kupci in dobavitelji, pogodbami, odprtimi računi itd.) prenesene na novo družbo ELRAD Electronics d. o. o., ki je nastala s postopkom izčlenitve.

Novo podjetje Elrad Electronics d.o.o. je začelo pravno formalno poslovati z vpisom v sodni register v mesecu oktobru 2020. Bolj podrobno razkritje je vključeno v računovodski del letnega poročila na strani 68.

V sklopu izčlenitve so se iz Elrad International d.o.o. na novo družbo Elrad Electronics d.o.o. prenesla v vsa sredstva in obveznosti, z izjemo vrednosti že prej pripoznanih finančnih naložb v družbe v skupini ter dela kapitala, ter vrednost naložbe v družbo Elrad Electronics d.o.o., ki je enaka pripadajočemu kapitalu te družbe na dan oddelitve.

Naložbe družbe Elrad International d.o.o. v odvisne družbe so se skladno z delitvenim načrtom povečale za novo družbo Elrad Electronics d.o.o.

inovativno • zanesljivo • globalno
E ELRAD
International

inovativno
zanesljivo
globalno

inovativno • zanesljivo • globalno
E ELRAD
International

inovativno
zanesljivo
globalno

inovativno • zanesljivo • globalno
E ELRAD
International

inovativno
zanesljivo
globalno

1.2 Predstavitev Skupine Elrad International

1.2.1 Obvladujoča družba Skupine Elrad

Naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL razvoj in proizvodnja elektronskih naprav, d.o.o.
Krajši naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL, d. o. o.
Sedež:	Ljutomerska cesta 47, 9250 Gornja Radgona
Ustanovitev:	1996
Glavna dejavnost skupine:	razvoj in proizvodnja elektronskih naprav
Klasifikacija dejavnosti:	26.400
Davčna številka:	SI 14705338
Matična številka:	5926475
Osnovni kapital:	187.781 EUR
Uprava:	G. Iztok Lipnik, g. Branko Šeruga
Certifikati:	ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001, Družini prijazno podjetje

Lastništvo

Lastniki	Struktura 2020	Struktura 2019
Kona International GmbH	55,1%	55,1%
Iztok Lipnik	30,0%	30,0%
Niama Capital GmbH	5,0%	5,0%
Johannes Joseph Dreu	4,9%	4,9%
Queck Axel	5,0%	5,0%

V letu 2020 ni bilo sprememb v lastništvu.

Podjetja v Skupini

ELRAD Electronics, d.o.o.

Leto ustanovitve:	2020
Sedež Skupine:	Gornja Radgona, Slovenija
Lastniški kapital:	200.000 €
Čisti poslovni izid v 2020:	6.642.820 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	105.247.642 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	508

ELRAD Dongguan, Co. Ltd

Leto ustanovitve:	2004
Sedež Skupine:	Dong Guan City, Kitajska
Lastniški kapital:	1.925.529 €
Čisti poslovni izid v 2020:	3.674.453 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	41.826.410 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	565

ELRAD Serbia, d.o.o

Leto ustanovitve:	2004
Sedež Skupine:	Vlasotinci, Srbija
Lastniški kapital:	12.346 €
Čisti poslovni izid v 2020:	250.597 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	10.052.617 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	597

ELRAD Hongkong, Co. Ltd

Leto ustanovitve:	2006
Sedež Skupine:	Hong Kong
Lastniški kapital:	1.041 €
Čisti poslovni izid v 2020:	1.361.860 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	42.349.726 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	0

ELRAD Electronics SA de CV

Leto ustanovitve:	2018
Sedež Skupine:	Guanajuato, Mehika
Lastniški kapital:	2.401.398 €
Čisti poslovni izid v 2020:	-1.797.539 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	218.302 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	137

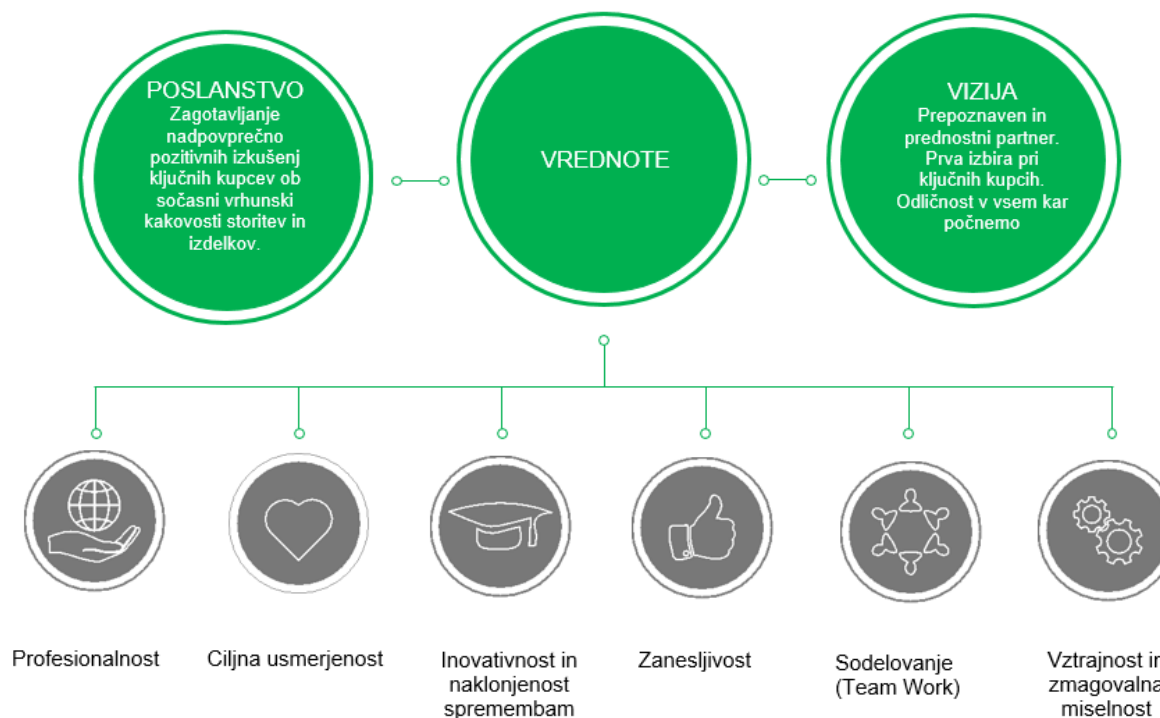
Podružnice: Skupina nima podružnic.

moderna • tecnologia • globale
ELRAD
International

ELRAD International s.p.a. - Via Salaria n. 47, 00198 Roma, Italia
Tel. +39 06 4981 1111 - Fax +39 06 4981 1112
www.elrad.it

1.2.2 Poslanstvo, vizija in vrednote

Slika 2: Poslanstvo, vizija in vrednote

Sledimo naši strategiji, viziji in vrednotam. Naša vizija je biti v svetu prepoznaven in prednostni partner, prva izbira pri ključnih kupcih, ter odličnost v vsem kar počnemo. Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Z delom v različnih kulturnih okoljih zaposleni širimo svoj pogled in razumevanje.

Naše strateške prioritete so:

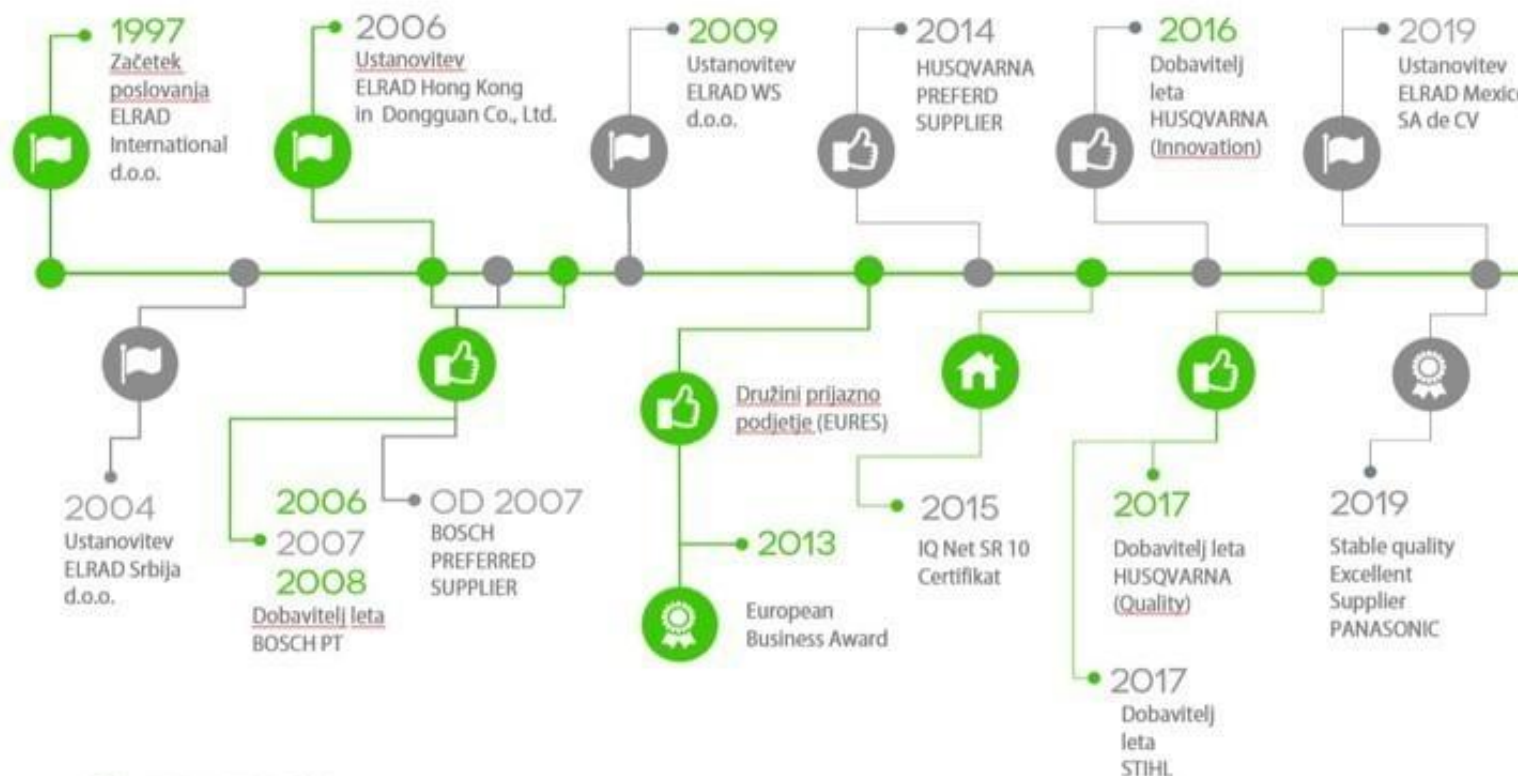
- Točnost in kvaliteta dobav kupcem
- Excellent Customer Servis
- Profitabilnost poslovanja

Naše vrednote predstavljajo tisto, za kar se zavzemamo, smo odgovorni državljani, poslovni partner in delodajalec. So del naše kulture podjetja in našega Kodeksa poslovne etike.

Kot zanesljiv poslovni partner dosledno izpolnjujemo obljube in prevzemamo odgovornost do kupcev, poslovnih partnerjev, zaposlenih, družbe in okolja. Zavedamo se pomena kakovostnega poslovanja v današnjem, vedno hitreje se spreminjajočem poslovnem svetu. Celovito obvladovanje kakovosti je nuja in želja vsakega podjetja ali organizacije, ki želi s svojimi izdelki ali storitvami konkurenčno nastopati na domačih in tujih trgih. Zato v Skupini Elrad dosledno spoštujemo temeljna načela družbene odgovornosti.

1.2.3 Dejavnost in zgodovina Skupine Elrad

Elrad je pričel poslovati leta 1997, ko se je pričela proizvodnja elektronskih regulacij za male gospodinjke aparate in električna orodja. Poslovanje je postopoma in v skladu s strategijo pridobivalo nove kupce in poslovanje Elrad-a se je le še krepilo. Danes imamo približno 90 kupcev za katere proizvajamo cca 800 elektronik.

Slika 3: Zgodovina Skupine

Skupina se ukvarja z razvojem in proizvodnjo elektronskih sklopov za končne izdelke na področjih malih gospodinjstev, električnih orodij, bele tehnike, avtomobilske industrije in drugih področjih. Naši kupci so priznana imena v svetovnem merilu s katerimi že vsa leta izgrajujemo dolgoročen partnerski odnos.

Kupci vse bolj povprašujejo po celoviti storitvi. To pomeni, da tudi razvoj elektronike, ki je nato vgrajena v njihov gotovi proizvod, prepuščajo nam oz. našemu razvojnemu oddelku, ki ga z leti vse bolj krepimo. V tem vidimo tudi v prihodnje našo konkurenčno prednost in dodano vrednost saj skozi lastne razvite rešitve kupcem nudimo široko podporo. Vse bolj se povečuje interes kupcev po aparatih na baterijski pogon, zato vse bolj vstopamo tudi na ta tržni segment, ki je v precejšnji ekspanziji. Razpršenost področij delovanja je naša ciljna usmeritev, ki se je v kriznih časih izkazala za pravilno.

Slika 4: Področja dejavnosti

1.2.4 Korporativno upravljanje

1.2.4.1 Izjava o upravljanju obvladujoče družbe

Kot del svojega poslovnega poročila družba Elrad International v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) vključuje tudi izjavo o upravljanju družbe.

Organa družbe sta:

- Skupščina družbenikov
- Direktor družbe kot organ vodenja družbe

Skupščina družbenikov

Skupščino družbenikov predstavljajo družbeniki in sprejema sklepe družbenikov ter skrbi za uresničevanje volje družbenikov. Družbeniki sprejmejo sklepe v skladu z družbeno pogodbo.

Direktor družbe

Direktor družbe vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost in družbo zastopa in predstavlja brez omejitev. Družba ima dva direktorja: generalni direktor in tehnični direktor. Pristojnosti in odgovornosti direktorja družbe so urejene z zakonom in družbeno pogodbo.

Kodeks upravljanja

Upravljanje družbe kot sistem razdelitve vlog, pristojnosti in odgovornosti med družbeniki in organi vodenja temelji na zakonskih določilih, dobri poslovni praksi ter načelih Kodeksa upravljanja za nejavne družbe, ki je dostopen na spletnem mestu Gospodarske zbornice Slovenije:

<https://www.gzs.si/mediji/Novice/ArticleId/52673/dobra-praksa-korporativnega-upravljanja-za-vec-tujih-investicij-objavljen-kodeks-upravljanja-za-nejavne-druzbe>

Organ vodenja družbe Elrad International d.o.o. je preveril skladnost z določili Kodeksa. Ugotovljeno je bilo, da je upravljanje v družbi skladno z določili Kodeksa z nekaterimi odstopanji, ki so po načelu »spoštuj ali pojasni« pojasnjena v nadaljevanju.

Odstopanja od kodeksa upravljanja družbe

Priporočilo 2.2.2.: Elrad International d.o.o. je družba z omejeno odgovornostjo in nima organa nadzora.

Priporočilo 2.4.: Družbena pogodba je dostopna preko spletne strani AJ PES-a. Objavljena oblika ne omogoča iskanja po besedilu.

Priporočilo 2.5.3.: Iztok Lipnik je član organa vodenja in hkrati družbenik.

Priporočilo 2.5.4.: Ni skladno s priporočilom, saj Elrad International d.o.o. nima organa nadzora.

Priporočilo 2.7.1.: Družbena pogodba ne vsebuje navedbe ciljev, ki jih uresničuje pri opravljanju svoje dejavnosti.

Priporočilo 2.8. in 2.9.: V skladu s politiko poslovanja družbe Elrad International d.o.o., javna objava politike upravljanja ni dovoljena.

Razmerje med družbo in družbeniki

Priporočilo 3.3.3.: Družba pooblaščenega revizorja ne povabi na skupščino saj družbeniki takšne potrebe ne vidijo.

Priporočilo 3.6.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Sestava organa nadzora, delovanje in prejemki organa nadzora

Elrad International d.o.o. je brez organa nadzora zato to področje Kodeksa ni relevantno za upravljanje družbe.

Sestava organa vodenja

Priporočilo 6.3.4.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Delovanje organa vodenja

Priporočilo 7.3.: Družba Elrad International d.o.o. s člani organa vodenja nima sklenjene pogodbe za zavarovanje odškodninske odgovornosti.

Prejemki članov organa vodenja

Elrad International d.o.o. je brez organa nadzora zato to področje Kodeksa ne izvaja v skladu s priporočili.

Usposabljanje članov organa vodenja in nadzora

Priporočilo 9.2.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Revizija in sistem notranjih kontrol

Priporočilo 11.1.2.: Družba nima organa nadzora zato tega priporočila ne izvaja.

Priporočilo 11.1.3.: Družba tega priporočila še ne izvaja.

Priporočilo 11.3.: Družba nima organa nadzora in ne revizijske komisije zato po tej vsebini tega priporočila ne izvaja. Sistem notranjih kontrol družbe izvaja služba financ, računovodstva in kontrolinga. Ustreznost notranjih kontrol je preverjana tudi s strani revizorja katerega priporočila družba dosledno upošteva.

Glavne značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Vodstvo družbe je odgovorno za vzpostavljanje in zagotavljanje delovanja notranjega kontroliranja in notranjih računovodskih kontrol, izbiranje in uporabljanje računovodskih usmeritev ter varovanje premoženja družbe.

Namen sistema notranje kontrole je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Družba ima vzpostavljen sistem obvladovanja tveganja, povezan z računovodskim poročanjem. Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih vrst notranje kontrole:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine, na primer z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji,
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov),
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti (npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja),
- kontrola omejitve dostopa (pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene).

Generalni direktor in Predsednik Elrad Skupine
Iztok Lipnik

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Naše dejavnosti in ustvarjanje vrednosti

2.1.1 Razvoj novih izdelkov

Razvojne aktivnosti v skupini v letu 2020 so bile usmerjene predvsem na nadaljnji razvoj aplikacij BMS (Battery Management System) krmilnikov in elektronik, ki uporabljajo brezžično tehnologijo. Skupina je uspešno zaključila tudi certificiranje vseh razvitih elektronik. Prav tako skupina vedno bdi nad novimi priložnostmi in projekti, kar se je odrazilo tudi v novem projektu hladne plazme za kupca BSH je serijska proizvodnja stekla že pred sredino leta 2021. Od večjih projektov začelih v tem letu je potrebno izpostaviti tudi začetek razvoja nove generacije testnih priprav. V okviru tega projekta se je začel razvoj vse potrebne programske in strojne opreme ki bo Elradu v vseh proizvodnih lokacijah omogočala sodoben proizvodni pristop na področju testiranja elektronik po zahtevah standarda Industry 4.0.

2.1.2 Razvoj kontrolnih priprav

V preteklem letu 2020 je bilo s strani oddelka razvoja kontrolnih priprav izdelanih 235 kosov kontrolnih (ICT & FCT) in programiranih priprav. Polovica od tega je bila popolnoma novih elektronik, ostale so bile samo predelane.

Na področju robotizacije proizvodnje skupine je oddelek razvoja kontrolnih priprav nudil vso podporo oddelku tehnologije in proizvodnje pri predelavi že obstoječih ročnih kontrolnih priprav na robotizirano izvedbo. S tem se je vpliv človeškega faktorja za možnosti napak zmanjšal na minimum.

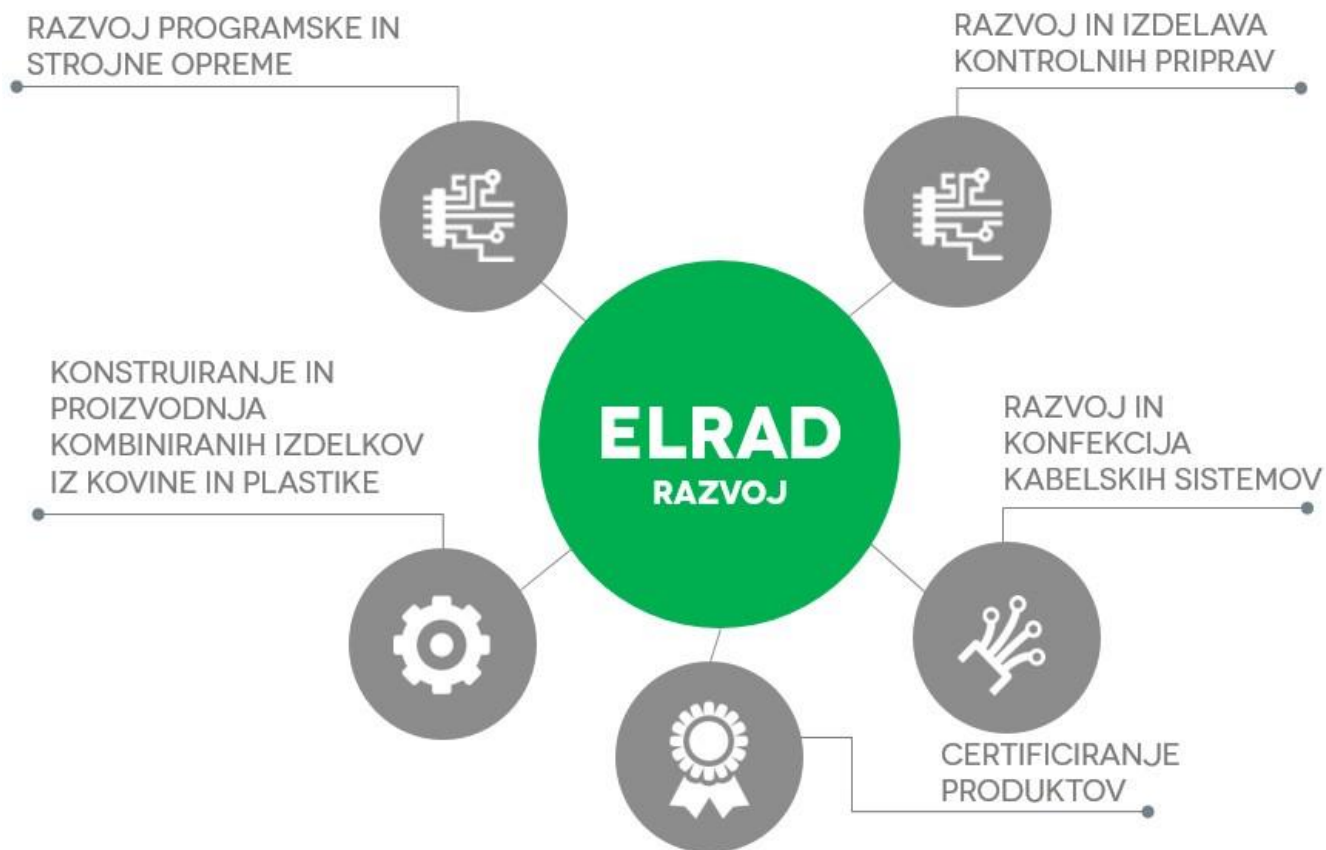
Slika 5: Robotizacija proizvodnje

V letu 2020 smo skupaj z ekipo razvoja začeli z novim "konceptom" izdelave kontrolnih priprav. Namen novega koncepta izdelave kontrolnih priprav je skrajšati čas dokončanja kontrolne priprave in zmanjšati končno ceno kontrolne priprave. Tukaj velja omeniti še zagon podatkovne baze v katero so povezane kontrolne priprave. S tem je omogočeno hitrejše dostopanje do testnih podatkov. Manipulacija s testnimi podatki je enostavnejša, kar predstavlja velik napredek pri izdelavi analiz.

Slika 6: Avtomatiziran ICT testni sistem SPEA v robotizirani celici

V letu 2021 pa je eden glavnih ciljev da se izvede šolanje / usposabljanje sodelavcev iz proizvodnje v EGR in ES za samostojno reševanje zastojev, odpravo napak, ter ugotavljanje vzrokov za le-te na področju testnih priprav. S tem želimo zmanjšati obremenitev na razvojne inženirje testnih aplikacij. Predvideva se tudi prehod beleženja arhivskih podatkov v poenoteno bazo na skupnem strežniku. Cilj je tudi čim več kontrolnih priprav povezati v omrežje, ter s tem omogočiti enostavnejšo manipulacijo z arhivskimi podatki in nastavitvami.

Slika 7 Elrad razvoj

Slika 8 Razvoj in izdelava kontrolnih priprav

2.1.3 Investicije in tehnološke posodobitve

V Skupini Elrad namenjamo veliko sredstev za posodobitev strojne opreme in širite proizvodnih kapacitet v vseh lokacijah Elrad Skupine. Skupina je tako realizirala investicije v sistem za merjenje elektronik, sistem za pranje spajkalnih mask, opremo za čiščenje s suhim letom, robotske celice in druge inovacije, ki so usmerjene v povečevanje kapacitet, produktivnosti ter strmijo k napredku in razvoju Elrad Skupine.

2.2 Integrirani sistemi vodenja in kakovost

V letu 2020 smo v Skupini Elrad izvedli reorganizacijo podjetja, tako je nastalo podjetje Elrad Electronics d.o.o. Naša skupina je zelo vpeta v širše družbeno okolje Gornje Radgone z okolico in zelo povezano s širšim krogom zainteresiranih deležnikov. Zavedamo se, da socialni, družbeni in gospodarski razvoj skupaj ustvarjajo svetlejšo prihodnost in boljšo družbo. Tako lahko s ponosom trdimo, da z znanjem, profesionalnostjo, inovativnostjo, predanostjo, agilnostjo, delavnostjo, ambicioznostjo ter s svojim širokim področjem delovanja zagotavljamo številna delovna mesta, bistveno prispevamo k prepoznavnosti naših krajev ter k napredovanju celotne regije. Tudi v bodoče želimo biti ena izmed vodilnih družb na področju razvoja in proizvodnje raznovrstnih elektronskih regulacij globalno.

S hitrim prilagajanjem potrebam trgov in novostim zakonodaje, ciljno usmerjenostjo, stalnim izboljševanjem procesov, vlaganjem v zaposlene in opremo, vpeljavo naprednih sistemov dela in ustreznimi metodami za obvladovanje kakovosti, potrjujemo in zagotavljamo sposobnost procesov za doseganje načrtovanih ciljev kakovosti. V vseh procesih sistematično obravnavamo in vodimo tveganja in priložnosti. Naš cilj je doseganje trajnostnega razvoja in predvsem odličnosti v vsem kar počnemo. Naš moto v kakovosti je: «naredimo dobro prvič». Naša vizija je vodenje visoko učinkovitega sistema kakovosti, ki bo zagotavljal nenehno preseganje kupčevih zahtev in pričakovanj ter nadpovprečno zadovoljstvo kupca.

Vpeljani sistemi vodenja

Poslovanje Skupine temelji na vpeljanih različnih sistemih vodenja in standardov kakovosti. Leta 1998 smo vpeljali prvi sistem standard kakovosti ISO 9001. Od takrat dalje sisteme vodenja kakovosti v skupini stalno nadgrajujemo in razširjamo. Poleg certificiranega sistema vodenja kakovosti ISO 9001 imamo že od leta 2004 vpeljan certifikat za sistem ravnanja z okoljem ISO 14001.

V letu 2020 smo izvedli uspešen prehod na nov sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001. Dodatno imamo vpeljan sistem vodenja družbene odgovornosti IQ Net SR 10, družini prijazno podjetje ter FLA kodeks ravnanja na delovnem mestu. V letu 2020 smo potrdili skladnost vseh vzpostavljenih sistemov vodenja.

V prihodnjem letu načrtujemo vpeljavo standarda za avtomobilsko industrijo IATF 16949, z namenom da dvignemo prepoznavnost in izpostavljenost tudi na področju avtomobilske industrije. Želimo dvigniti sistem vodenja kakovosti z namenom zmanjšati variacijo in izmet na področju dobavne verige, dvigniti zavedanja preprečevanja napak ter z večjim poudarkom na nenehnem izboljševanju.

Dodatno bomo v prihodnjih letih vpeljali tudi standard sistem vodenja varovanja informacij ISO 27001 in standard za avtomobilsko industrijo IATF 16949.

Delovanje sistemov vodenja podpira centraliziran dokumentacijski sistem, ki ga z digitalizacijo in drugimi ukrepi nenehno izboljšujemo ter prispevamo h krajšanju časa od priprave dokumenta, začetka njegove veljavnosti, njegovi vpeljavi, boljši dostopnosti in zaščiti dokumentov. Zahteve odjemalcev, novosti zakonodajnih zahtev in dobrih praks spremljamo in jih sistematično uvajamo v vse procese in sisteme vodenja.

Slika 9 Sistemi vodenja

Sistematično in skladno obvladujemo nabavne procese, procese razvoja in raziskav, projektnega vodenja, proizvodnje izdelkov, distribucije, prodaje in trženja do spremljanja zadovoljstva odjemalcev. Odlična podpora odjemalcem, agilnost v delovanju, učinkovitost podjetja in stalno doseganje poslovnih ciljev bodo ključni cilji tudi v prihodnje.

Presoje sistema vodenja kakovosti

Sisteme vodenja in kakovosti nadzorujejo certifikacijski organi, preverjamo ga tudi z notranjimi presojami in presojami naših kupcev. Z uspešno izvedenimi notranjimi in zunanji presojami zagotavljamo nemoteno dobavljivost naših izdelkov na različne trge, saj s tem ohranjamo veljavnost in ustreznost dovoljenj za proizvodnjo elektronskih regulacij.

Vsako leto potekajo presoje kupcev, ki presojajo splošno sprejeto dobro proizvodno prakso, ustreznost sistemov vodenja ter izpolnjevanje kupčevih zahtev. Ugotovitve potrjujejo, da skupina izpolnjuje in presega zahteve kupcev.

V letu 2020 so se nadaljevale presoje sistemov vodenja kakovosti in ocenjevanja naših dobaviteljev. V skladu z ugotovitvami na področju zagotavljanja kakovosti materialov in surovin proizvedenih pri naših dobaviteljih, uvajamo potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganja na sprejemljivo raven in skupaj z dobavitelji razvijamo in načrtujemo njihovo kakovost. Cilj vodenja in razvoja celotne nabavne verige je zagotoviti preventivno delovanje na področju kakovosti oz. pravočasno ugotovitev potencialnih odstopanj na mestu dogodka, torej že v procesu pri dobaviteljih.

Procesi zagotavljanja kakovosti

Osnovna izhodišča za vzpostavitev in razvoj sistema kakovosti so določena v poslovni politiki in sistemu vodenja kakovosti skupine, kateri hkrati določa enotno politiko kakovosti ter upošteva zakonodajo, standarde in zahteve kupcev.

Procesi s področja kakovosti so integrirani v ostale procese podjetja in omogočajo izvajanje osnovnih pravil delovanja vseh procesov družbe. Stalna naloga je nadgradnja sistemov kakovosti, s čimer izboljšujemo učinkovitost proizvodnih in administrativnih procesov ter kakovost in konkurenčnost izdelkov in storitev. Ključni pogoj je predstavlja stalno usposabljanje zaposlenih ter posledično nadgrajevanje znanja organizacije tako s področja kakovosti kot ostalih področij. V sodelovanju z odjemalci in strokovnjaki iz različnih področij prepoznavamo priložnosti za izboljšave in posledično v procese družbe uvajamo novosti.

Za kakovost, varnost in učinkovitost izdelka je pomembno, da je kakovost vključena v najzgodnejše faze razvoja in uvajanja novih projektov. Pravočasna vpeljava vodenja kakovosti na začetku pomeni nadpovprečno zadovoljstvo kupca na koncu. Z uvajanjem novega znanja in orodij, poglobljanjem razumevanja procesov in ustreznimi viri zagotavljamo, da kakovost izdelkov in procesov ustreza najnovejšim standardom in zahtevam kupcev.

Sproščanje vhodnih surovin in materialov zagotavljamo v skladu z zahtevami kupcev in predpisanih standardov v obliki vpeljanega procesa naprednega načrtovanja kakovosti produktov. Ustrezna kakovost surovin in materialov proizvedenih pri dobaviteljih znotraj dogovorjenih dobavnih rokov, omogoča optimalno načrtovanje in izvedbo proizvodnih procesov. V letu 2020 smo na področju kakovosti dobaviteljev znižali nekakovost dobaviteljev za 400 % na najnižjo raven.

Kakovost naših izdelkov na trgu in odzive kupcev, povezane s kakovostjo izdelkov in storitev naših izdelkov, redno spremljamo v njihovem celotnem življenjskem ciklu. Na vsako reklamacijo, mnenje ali predlog glede kakovosti se odzovemo agilno in v skladu s predpisanim postopkom obravnave reklamacij kupcev. Ključni kazalnik kakovosti izdelkov na trgu predstavlja število prejetih reklamacij (oz. incidentov) kupcev, dosežena ocena na presojah kupcev in število ppm-ov. V letu 2020 smo na področju kakovosti kupcev dosegli za 50 % boljši rezultat kot leto poprej. Kot dolgoročen cilj smo sprejeli filozofijo 0 –ppm strategijo tako na področju kupcev kot dobaviteljev, s čimer se želimo približati najboljšim podjetjem na področju obvladovanja kakovosti na svetu.

V skladu s procesnimi zahtevami nenehno nadgrajujemo dokumentacijski in informacijski sistem, kar nam omogoča pregledno in učinkovito uporabo informacij. Dokumentacija, s katero dokazujemo kakovost izdelkov, je sistematično urejena in vedno pripravljena za presoje certifikacijskih organov oziroma presoje naših kupcev, partnerjev. Glede na potrebe prodaje in proizvodnje načrtujemo in usklajujemo dejavnosti za pravočasno sproščanje vhodnih materialov, polizdelkov in končnih izdelkov. Število na trg sproščenih serij je odvisno od prodajnih potreb in realizacije proizvodnih dejavnosti. Pri sproščanju serij nenehno spremljamo odzivni čas vseh deležnikov in skrbimo, da so izdelki pravočasno sproščeni ter dobavljeni.

Usmeritve sistema kakovosti

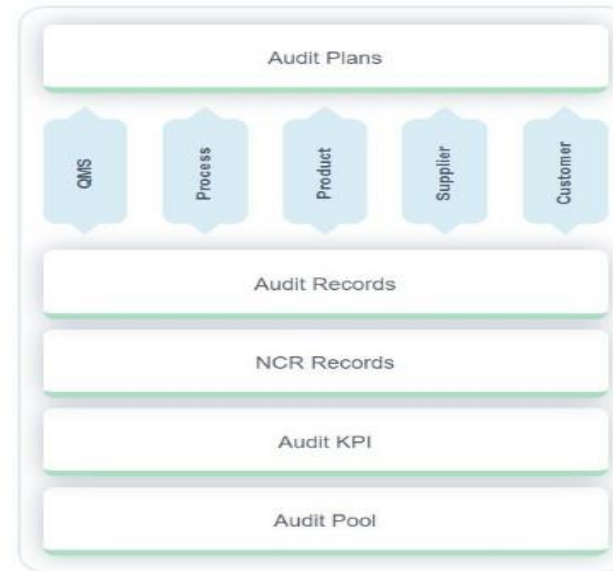
Nadpovprečno zadovoljstvo kupcev z Elradovimi izdelki in storitvami je eden od ključnih strateških ciljev podjetja. Usmeritve sistema kakovosti usklajujemo z zahtevami in pričakovanji kupcev znotraj zakonodajnih okvirov in smernic dobre proizvodne prakse. Informacije o zadovoljstvu kupcev z našimi izdelki stalno spremljamo neposredno s pomočjo vprašalnika za zadovoljstvo kupcev in posrednih kazalnikov, katerih namen je izboljševanje procesov in nenehen dvig zadovoljstva naših kupcev.

Zadovoljstvo kupcev z našimi izdelki in storitvami zagotavljamo s spoštovanjem in izvajanjem pogodb o zagotavljanju kakovosti in z letnimi presojami sistemov vodenja kakovosti, presoj procesov in presoj izdelkov. Redno izvajamo mesečne preglede kazalnikov kakovosti, ki obravnavajo ključne procese v podjetju in vplivajo na kakovost, varnost, produktivnost in učinkovitost izdelkov. Velik poudarek dajemo varovanju okolja, varnosti in zdravju pri delu ter družbeni odgovornosti (upoštevamo tudi zahteve ISO 14001, ISO 45001 in SR 10).

Zavedamo se, da je kakovost ključna sestavina vseh procesov podjetja in se odraža v vseh procesnih korakih, v vseh delovnih nalogah, izdelkih ter pri vsakem zaposlenem. Ker vedno obstajajo možnosti za izboljšave, zato za spodbujanje zavezanosti h kakovosti (poteka tudi na področjih učinkovitosti, varnosti, varčnosti, znanja, koristnih predlogov in okolja) zaposlene usmerjamo k nenehnemu razmišljanju in iskanju predlogov za izboljšave. Naša stalna usmeritev je izboljšanje agilnosti delovanja – od razumevanja sprememb, prilagajanja zahtevam in potrebam trgov ter poenotenja vseh sistemov vodenja in kakovosti v procesih znotraj skupine Elrad.

Slika 10: Ključni kazalniki poslovanja

Slika 11: Ključni kazalniki poslovanja

2.3 Varnost in zdravje pri delu

V skupini Elrad se zavedamo, da z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu poleg osnovnega namena povečujemo tudi zadovoljstvo zaposlenih. Z izboljševanjem ustreznih organizacijskih in varnostnih ukrepov si prizadevamo zmanjševati tveganja, ki izhajajo iz delovnih procesov. Iščemo rešitve, ki so zdravju prijaznejše in varnejše za zaposlene. V nove projekte in procese vključujemo najnovejša spoznanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in jih z ustreznimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni. Pri tem skrbimo za povezovanje z drugimi področji varnosti, zlasti s področjem varstva pred požarom, področjem ravnanja z okoljem ter družbeno odgovornostjo.

Aktivno skrbimo za promocijo zdravja ne samo na delovnem mestu, ampak želimo, da vsi zaposleni sprejmejo zdrav življenjski slog. V ta namen izvajamo usposabljanja, skrbimo za ponudbo uravnotežene in letnemu času primerne prehrane, organiziramo ponudbo različnih športnih programov, sistematično spremljamo zdravstveno stanje zaposlenih po opravljenih obdobjih pregledih...

Urejen imamo kotiček za zdravje. Zaposlene z letaki in zloženkami obveščamo o preventivnih pregledih in cepljenju proti različnim nevarnim boleznim ter aktualnih zdravstvenih vsebinah in promoviramo zdrav način življenja z objavo člankov in informacij o gibanju in zdravi prehrani.

Predvsem v proizvodnji uvajamo ergonomske izboljšave delovnih mest; kjer je to mogoče, oblikujemo delovna mesta tako, da zaposlenim pri delu omogočajo stoječ ali sedeč položaj.

Potencialna tveganja, skoraj dogodke in incidente redno spremljamo, analiziramo ter na tej osnovi uvajamo ustrezne preventivne in korektivne ukrepe, hkrati zaposlene osveščamo o pomembnosti njihovega evidentiranja.

2.4 Trajnostni razvoj

2.4.1 Ekonomija: finančna uspešnost poslovanja

V Skupini Elrad International smo v letu 2020 ustvarili 144 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je 2% manj od leta 2019. Od vseh prihodkov od prodaje smo jih v letu 2019 več kot 93% ustvarili z izvozom (predvsem v države EU in Azijo). Ta delež je primerljiv s preteklim letom.

v EUR	v EUR					
	2020	2019	Absolutna razlika	Indeks	Delež v prihodkih od prodaje 2020	Delež v prihodkih od prodaje 2019
1. Prihodki iz pogodb s kupci	143.966.939	147.456.095	-3.489.156	97,6	100,0%	100,0%
2. Drugi poslovni prihodki	1.607.981	731.896	876.085	219,7	1,1%	0,5%
3. Nab. vred. prod. blaga in materiala	-1.516.719	-699.635	-817.083	216,8	-1,1%	-0,5%
4. Stroški materiala	-87.638.338	-91.465.106	3.826.769	95,8	-60,9%	-62,0%
5. Stroški storitev	-9.737.744	-10.654.774	917.031	91,4	-6,8%	-7,2%
6. Stroški dela	-27.528.217	-26.624.045	-904.172	103,4	-19,1%	-18,1%
7. Odpisi vrednosti	-6.129.674	-5.648.698	-480.976	108,5	-4,3%	-3,8%
8. Drugi poslovni odhodki	-897.011	-958.722	61.711	93,6	-0,6%	-0,7%
Poslovni izid iz poslovanja	12.127.218	12.137.010	-9.792	99,9	8,4%	8,2%
9. Drugi finančni prihodki	549.364	1.310.996	-761.632	41,9	0,4%	0,9%
10. Drugi finančni odhodki	-1.832.263	-2.077.500	245.237	88,2	-1,3%	-1,4%
Finančni izid	-1.282.899	-766.504	-516.395	167,4	-0,9%	-0,5%
Poslovni izid pred davki	10.844.319	11.370.505	-526.186	95,4	7,5%	7,7%
11. Obračunani davki	-2.035.526	-1.605.611	-429.915	126,8	-1,4%	-1,1%
12. Odloženi davki	774.429	456.538	317.891	169,6	0,5%	0,3%
Davek iz dobička	-1.261.097	-1.149.073	-112.024	109,7	-0,9%	-0,8%
Čisti poslovni izid poslovnega leta	9.583.222	10.221.432	-638.210	93,8	6,7%	6,9%

Tabela 1: Finančna uspešnost poslovanja

Naša izpostavljenost je dokaj nizka predvsem zaradi razpršenosti naših kupcev in ob upoštevanju dejstva, da tudi naši največji kupci nastopajo v dokaj različnih panogah ponudbe končnih izdelkov na trgu (Lawn&Garden, Mali gospodinjski aparati, Električna orodja, Bela tehnika, Avtomobilska industrija in druga področja).

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 12,1 mio EUR in je primerljiv z letom poprej. Čisti poslovni izid je bil dosežen v višini 9,6 mio EUR in je bil nekoliko nižji od leta 2019. Slabši poslovni izid je posledica nižjih prihodkov in višjih stroškov dela, po drugi strani pa višji drugi poslovni prihodki, zaradi epidemije in Covid ukrepov.

v EUR	v EUR					
	31.12.2020	31.12.2019	abs. razlika v EUR	Indeks	Struktura 31.12.2020	Struktura 31.12.2019
SREDSTVA	123.105.592	108.791.987	14.313.605	113,2	100,0%	100,0%
A. Nekratkoročna sredstva	45.074.160	43.158.975	1.915.185	104,4	36,6%	39,7%
Neopredm. in druga dolg. sredstva	543.188	606.967	-63.779	89,5	0,4%	0,6%
Opredmetena osnovna sredstva	43.047.251	41.804.892	1.242.359	103,0	35,0%	38,4%
Odložene terjatve za davek	1.483.721	747.116	736.605	198,6	1,2%	0,7%
B. Kratkoročna sredstva	78.031.432	65.633.012	12.398.420	118,9	63,4%	60,3%
Zaloge	39.157.001	38.951.678	205.324	100,5	31,8%	35,8%
Kratkoročne finančne naložbe	450.000	200.000	250.000	225,0	0,4%	0,2%
Kratkoročne poslovne terjatve	25.219.142	19.995.290	5.223.852	126,1	20,5%	18,4%
Denarna sredstva	12.750.087	6.227.157	6.522.929	204,7	10,4%	5,7%
Druga kratkoročna sredstva	455.202	258.887	196.315	175,8	0,4%	0,2%
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	123.105.592	108.791.987	14.313.604	113,2	100,0%	100,0%
A. Kapital	75.897.262	67.392.234	8.505.027	112,6	61,7%	61,9%
Vpoklicani kapital	187.781	187.781	0	100,0	0,2%	0,2%
Kapitalske rezerve	89.794	89.794	0	100,0	0,1%	0,1%
Zakonske rezerve iz dobička	40.246	20.246	20.000	198,8	0,0%	0,0%
Druge rezerve iz dobička	4.409	4.409	0	100,0	0,0%	0,0%
Revalorizacijske rezerve	-1.077.510	-546.849	-530.661	197,0	-0,9%	-0,5%
Zadržani poslovni izid	74.555.486	64.992.264	9.563.222	114,7	60,6%	59,7%
Prevedbeni popravek kapitala	2.097.055	2.644.589	-547.534	79,3	1,7%	2,4%
B. Nekratkoročne obveznosti	10.753.474	11.910.833	-1.157.359	90,3	8,7%	10,9%
Rezervacije in druge dolg. obv.	2.257.988	2.049.258	208.731	110,2	1,8%	1,9%
Dolgoročne finančne obveznosti	8.494.812	9.861.576	-1.366.764	86,1	6,9%	9,1%
Dolgoročne poslovne obveznosti	674	0	674	100,0	0,0%	0,0%
C. Kratkoročne obveznosti	36.454.856	29.488.919	6.965.937	123,6	29,6%	27,1%
Kratkoročne finančne obveznosti	7.951.819	10.603.333	-2.651.514	75,0	6,5%	9,7%
Kratkoročne poslovne obveznosti	26.056.842	17.160.887	8.895.955	151,8	21,2%	15,8%
Druge kratkoročne obveznosti	2.446.196	1.724.699	721.497	141,8	2,0%	1,6%

Tabela 2: Analiza bilance stanje

Kot je razvidno iz tabele št. 3 se je stanje opredmetenih osnovnih sredstev povečalo za 1,2 mio EUR, kar je posledica novih investicij v letu 2020, in sicer predvsem v proizvodno opremo na vseh lokacijah.

Zaloge so ostale na enaki ravni kot ob koncu leta 2019 in to kljub zaostrenim razmeram na trgu materiala. Glede na daljšanje dobavnih rokov pričakujemo rast zalog v letu 2021. Po drugi strani so se poslovne terjatve povečale za 26 %, kar je posledica višje realizacije ob koncu leta (glede na primerljivo obdobje v letu 2019).

Zaloge, poslovne terjatve ter investicije v osnovna sredstva je družba financirala deloma z lastnimi sredstvi (kapitalom), deloma pa z bančnimi krediti. Slednji so se v letu 2020 zmanjšali za 3,4 mio EUR, saj je denarni tok iz poslovanja pokrival celotno spremembo obratnega kapitala in investicije.

Višje stanje kapitala pa je odraz vnesenega čistega poslovnega izida za leto 2020. Izplačila dividend v letu 2020 ni bilo.

2.4.2 Odnosi z zaposlenimi in širšo skupino

Zaposleni so ključni pri ustvarjanju vrednosti. S ponotranjenjem vrednot, sprejetih na ravni podjetja, ki jih aktivno vključujejo v svoje vsakodnevno poslovno in osebno delovanje, udeležujejo naše poslanstvo in vizijo. Zato si na različne načine prizadevamo ustvarjati ugodne delovne pogoje in ohranjati nizko stopnjo fluktuacije zaposlenih. Pri vsakdanjem delu upoštevamo načela poslovne etike, ki smo jih že leta 2015 strnili v Kodeks etike. Zavedamo se pomembnosti zaposlenih, saj za ustvarjanje uspešne zgodbe Elrad-a v tem dinamičnem okolju največ prispevajo prav zaposleni. Zavedamo se, da je razvoj zaposlenih eden ključnih procesov, ki služijo uresničevanju vizije in ciljev organizacije v nenehno spreminjajočem se okolju. Naša sposobnost, da uspemo kot družba, temelji na bogatem znanju zaposlenih in izkušnjah s področja razvoja in izdelave elektronskih sklopov. V sodobnem poslovnem okolju se zavedamo, kako pomembna je tudi kakovost. Kakovost zagotavljamo z optimalno organizacijo poslovanja in skrbno kontrolo poteka delovnih procesov. Pri vseh teh procesih sodelujejo ključni kadri tako, da je iz tega razvidna njihova ključna vloga pri zagotavljanju poslovne odličnosti. S svojim stalnim vzgledom spodbujajo vse ostale sodelavce k zagotavljanju kakovosti in odličnosti poslovanja. S tem gradimo visoko zavest zaposlenih glede pomena odgovornega opravljanja vseh nalog, obvladovanja tveganj in doslednega ravnanja v skladu z načeli varnostne kulture. Stremimo k zaposlovanju kvalitetnega in uspešnega kadra, kar je bistvenega pomena za konkurenčnost podjetja v mednarodnem okolju.

2.4.3 Kadrovski kazalniki

Število zaposlenih po mesecih in letih

Na dan 31.12.2020 je bilo v skupini 1.807 zaposlenih. V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2019 se je število zaposlenih povečalo za 182 zaposlenih.

Mesec	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Januar	1612	1534	1594	1418	1158	1083	965	885	846	917
Februar	1624	1526	1578	1473	1228	1076	997	912	851	920
Marec	1613	1534	1594	1482	1250	1106	1016	909	838	918
April	1604	1548	1591	1493	1267	1118	1028	910	824	909
Maj	1589	1581	1573	1532	1290	1144	1054	907	809	932
Junij	1573	1604	1533	1565	1312	1184	1070	910	803	881
Julij	1608	1611	1531	1596	1315	1185	1077	909	789	854
Avgust	1647	1594	1499	1577	1372	1183	1063	927	812	861
September	1671	1581	1521	1561	1404	1164	1059	946	807	863
Oktober	1708	1614	1519	1551	1402	1166	1064	942	850	869
November	1770	1641	1519	1554	1414	1157	1061	952	867	871
December	1807	1625	1532	1578	1421	1165	1075	959	897	845
Povprečje	1652	1583	1549	1532	1319	1144	1044	922	833	887

V Skupini Elrad International je delež ženskega spola višji kot delež moškega spola in sicer ženske predstavljajo 62 % vseh zaposlenih. Na dan 31.12.2020 je bilo zaposlenih 685 moških in 1122 žensk.

Struktura glede na spol	31.12.2020		31.12.2019	
	število	%	število	%
moški	685	37,9%	615	37,8%
ženske	1122	62,1%	1010	62,2%
Skupaj	1807	100,0%	1625	100,0%

Tabela 3: Struktura zaposlenih glede na spol

2.4.4 Razvoj zaposlenih

Izobraževanje zaposlenih

V Skupini se zavedamo, da je prehod iz industrijske družbe v družbo znanja spremenil razumevanje vloge ljudi v poslovnem procesu. Ob razvoju nove tehnologije in številnih inovacijah znanje hitro zastara, zato je izobraževanje še kako pomembno za temelj uspešnega delovanja podjetja in je kot orodje za zagotavljanje konkurenčnosti na trgu.

Za Skupino je ključnega pomena, da razpolaga s kadrom, ki je strokovno izobražen in usposobljen za opravljanje zahtevnega dela. Zaposlovanje je tako nadgradnja skrbnega načrtovanja razvoja kadrov. Zaposlenim v Elrad-u vlagamo v veščine in kompetence, zaposlene razvijamo in usposabljammo načrtno in sistematično. Z usposabljanjem in izobraževanjem skrbimo za razvoj zaposlenih, hkrati pa s tem poskrbimo za nabór internega kadra. S tem omogočamo, da zaposleni preko internih razpisov lahko najdejo priložnost in izzive tudi na novih področjih dela znotraj podjetja. Zaposleni pridobivajo različne oblike strokovnega znanja, veščin in spretnosti, delovnih izkušenj, vse to z namenom, da razvijajo svoj osebni potencial.

Na letni ravni pripravimo načrt izobraževanja, ki obsega potrebe po izobraževanju zaposlenih, področja izobraževanja, predviden termin izobraževanja. Plan je stroškovno ovrednoten. Tako je plan izobraževanja po oddelkih vsebinsko in vrednostno oblikovan, pri čemer so upoštevane tudi individualne želje, ki so usklajene s cilji podjetja. Vsi zaposleni se tako tekom leta udeležujejo različnih seminarjev, usposabljanj, konferenc, ter notranjih izobraževanj ter projektov.

V Skupini izvajamo proces internega prenosa znanja in informacij med zaposlenimi ter predstavitve uvajanja novih postopkov v poslovanje. Za področja, ki so vezana na večino zaposlenih, organiziramo in oblikujemo izobraževanja in usposabljanja na sedežu podjetja. Zavedamo se pomena prenosa specifičnih znanj, zato ta postopek redno izvajamo in spremljamo.

V posebej pripravljenih izobraževalnih programih:

- o sledimo razvoju na področju elektrotehnike in tehnologije z obiski na sejmih,
- o spodbujamo interni prenos znanja uveljavljenih strokovnjakov ter pomen internih predavateljev,
- o usposabljammo interne predavatelje za kakovosten, enostaven in učinkovit način podajanja strokovnih vsebin,
- o spodbujamo pomen zavzetosti in motiviranosti zaposlenih za visoko kakovost na vseh področjih,
- o nadgrajujemo sistem vodenja in ocenjevanja,
- o posebno pozornost namenjammo ključnim in perspektivnim kadrom.

Motiviranje zaposlenih

Motiviranje zaposlenih v Skupini je eden od ključev za poslovni uspeh, zato je motivacija na delovnem mestu del kadrovskega načrtovanja. Pri zaposlenih prepoznavamo dobro opravljeno delo kar nagradujemo, bodisi v materialni ali nematerialni obliki.

Z razvojem kompetenc zaposlenih, s ciljnim vodenjem, z usmerjeno dvosmerno komunikacijo in drugimi orodji skrbimo za ustrezno raven motivacije in pripadnosti zaposlenih. Posebno pozornost namenjamo nematerialnim oblikam nagrajevanj, kot na primer vključevanje v različne projekte, organizacija team buildingov, jasno zastavljeni cilji zaposlenih, interni sistem nagrajevanja, izobraževalno delovne skupine in podobno, kar še dodatno proaktivno deluje na zavzetost zaposlenih. S tem želimo spodbuditi zavzetost in lojalnost, hkrati pa nagraditi odličnost in zvestobo.

Organizacijska klima

Za uspešnost Skupine je zelo pomembna dobra organizacijska klima. Dobra organizacijska klima ima zelo pomembno vlogo pri doseganju dobrih, pozitivnih rezultatov. Zaposleni, ki so zadovoljni prinašajo pozitivno poslovanje, in s tem uspešnost podjetja.

Z rednim obveščanjem in informiranjem zaposlenih, ponudbo raznih ugodnosti ter nudenjem določenih priložnosti oz. aktivnosti izven delovnega časa, želimo organizacijsko klimo konstantno izboljševati.

2.4.5 Komuniciranje z zaposlenimi

Spodbujamo odprto, redno, odgovorno in etično komuniciranje na vseh ravneh, tako med zaposlenimi in vodstvom družbe kot med zaposlenimi v skupini Elrad. Tako ustvarjamo produktivno delovno vzdušje, povečujemo občutek pripadnosti, gradimo kulturo medsebojnega zaupanja in spoštovanja ter odgovornega in učinkovitega ravnanja..

Pomemben vir informacij je sprotno informiranje in periodični sestanki z zaposlenimi, kjer zaposlene seznanjamo o tekočih vsebinah. Ob koncu leta pa zaposlene vodstvo podjetja in lastniki osebno seznanijo z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za tekoče leto, strategijo razvoja in drugimi aktualnimi informacijami.

Verjamemo, da je na ravni komuniciranja pomembna dobra med nivojska komunikacija, kot tudi kvaliteta komunikacije znotraj timov podjetja.

Odgovornost do zaposlenih

S sprejetjem ELRAD Strateške mape-2019 smo se zavezali, da bomo osrednjo pozornost namenili predvsem razvoju organizacijskih zmogljivosti in temu še vedno sledimo. Tako smo v letu 2020 največji poudarek namenili širjenju znanj in veščin zaposlenih, izmenjavi dobre prakse znotraj skupine Elrad, spodbujanju inovativnosti zaposlenih ter nadgradnji vodstvenih veščin in izgradnji talentov.

Nadaljevali smo izvedbo aktivnosti vezanih na promocijo zdravja na delovnem mestu, spodbujamo športno udejstvovanje zaposlenih ter organiziramo interne dogodke, ki pripomorejo k prijaznejšemu delovnemu okolju. Veliko pozornost namenjamo k izboljševanju interne komunikacije ter promociji Kodeksa etike.

Zdravje in varnost pri delu

Zdravje in varnost sta koristna za naše poslovanje. Z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu poleg osnovnega namena povečujemo tudi zadovoljstvo in motiviranost zaposlenih. Z izboljševanjem ustreznih organizacijskih in varnostnih ukrepov si prizadevamo zmanjševati tveganja, ki izhajajo iz delovnih procesov. Stalno iščemo rešitve, ki so zdravju prijaznejše in varnejše za zaposlene. V nove projekte in procese vključujemo najnovejša spoznanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Področje varnosti in zdravja pri delu povezujemo z drugimi področji varnosti, zlasti s področjem varstva pred požarom, področjem ravnanja z okoljem ter družbeno odgovornostjo.

Aktivno izvajamo ukrepe iz naslova promocije zdravja na delovnem mestu, in s tem zaposlene vzpodbujamo, da sprejmejo zdrav življenjski slog. V ta namen izvajamo usposabljanja, skrbimo za ponudbo uravnotežene in letnemu času primerne prehrane, organiziramo ponudbo različnih športnih programov, sistematično spremljamo zdravstveno stanje zaposlenih po opravljenih obdobjih pregledih...

V proizvodnji uvajamo ergonomske izboljšave delovnih mest; kjer je to mogoče, oblikujemo delovna mesta tako, da zaposlenim pri delu omogočajo stoječ ali sedeč položaj.

Zaposlenim zagotavljamo varno delo in varno delovno okolje. Skrbimo za nenehno izboljševanje delovnih pogojev. Kot vsako leto so se tudi v letu 2020 opravljali teoretično in praktično usposabljanje za varno delo ter redni preventivni in obdobjni zdravniški pregledi za zaposlene.

V Skupini imamo izdelano Izjavo o varnosti z ocenami tveganj, sprejet Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju mobinga v Elradu, Pravilnik o prepovedi uživanja alkohola, drog in drugih prepovedanih snovi, Pravilnik o varovanju osebnih podatkov ter ostale zakonsko predpisane akte.

Opravili smo redne meritve ekoloških razmer in osvetlitve delovnega okolja na lokaciji, kjer je bilo to potrebno. Zaposleni so se udeležili usposabljanj iz varnosti pri delu, s poudarkom na poškodbah pri delu, požarni varnosti, delu na višini in usposabljanju odgovornih oseb za izvajanje evakuacije. Redno smo pregledovali osebno varovalno opremo in nadzirali njeno uporabo.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Dobro psihofizično počutje in ugodno psihosocialno klimo zagotavljamo z odprto komunikacijo med zaposlenimi, ničelno toleranco do vsakršnega nasilja, preventivno zdravstveno rekreacijo, delavnicami o zdravem načinu življenja in vplivu psihoaktivnih snovi, ponudbo zdrave prehrane in podobnimi aktivnostmi. V letu 2019 smo posodobili načrt promocije zdravja in povečevali zavest zaposlenih pomembnosti krepitve zdravja za kakovostno življenje, tudi s spodbujanjem predlogov in pobud, kar smo nadaljevali tudi v letu 2020.

Zavedanje pomena zdravja svojih zaposlenih, nadgrajujemo z nadgradnjo ukrepov in ustrezno ureditvijo tega področja.

Bistven namen in cilj izvajanja načrta promocije zdravja je:

- zmanjševanje tveganj za zbolevanje in poškodbe,
- zmanjševanje poklicnih bolezni,
- na splošno izboljšanje zdravja ter življenja in
- spodbujanje osebnega razvoja zaposlenih.

Področja načrta Promocije zdravja na delovnem mestu:

- vključenost zaposlenih,
- osebni razvoj, kvaliteta življenja in medsebojni odnosi in
- zdrav način življenja / zdrav življenjski slog

Pri izvajanju aktivnosti v sklopu promocije zdravja se vodstvo skupine zaveda, da vsak posameznik izbere svoj način zdravega življenja in skladno s tem vsem zaposlenim omogoča prostovoljno izbiro in vključevanje v aktivnosti promocije zdravja.

Stalne aktivnosti, ki jih izvajamo na področju Promocije zdravja na delovnem mestu:

- redna komunikacija in sodelovanje zaposlenih o zdravem načinu življenja,
- točen in jasen pretok vseh informacij,
- ustrezen delovni čas, ergonomija in prilagodljivih delovnih mest,
- spodbujanje zaposlenih pri izboljšavah organizacije dela in delovnega okolja,
- zagotavljanje možnosti za vseživljenjsko učenje,
- spodbujanje pozitivnega delovnega ozračja,
- zagotavljanje skupnih družabnih prostorov in dodatnih odmorov,
- zagotavljanje spodbudnega psihosocialnega delovnega okolja,
- izvajanje ukrepov s področja certifikata Družini prijazno podjetje,
- ozaveščanje zaposlenih o zdravem načinu življenja s pomočjo zunanjih strokovnjakov,
- ozaveščanje o varnosti in zdravju na delovnem mestu (varno in zdravo delovno okolje, samostojna in odgovorna skrb za svoje zdravje, preprečevanje poškodb pri delu, uporaba zdravih in okolju prijaznih izdelkov, pravilno dvigovanje bremen, rekreativna telesna aktivnost, zdrava prehrana, zdrav življenjski slog – ne alkoholu in kajenju),
- informiranje zaposlenih (plakati, zloženke, Iskrica...),
- svetovanje oz. pomoč kadrovske sodelavke in strokovnega sodelavca za VZD v primeru težav zaposlenih (po potrebi svetovanja, pogovori in usmeritev zaposlenih)
- promoviranje izvajanja telesnih aktivnosti oz. "raje stopnice kot dvigalo" in "sprehodi se med odmori"
- zagotavljanje ustreznega prostora za malico,
- teden zdravja,
- ponudba raznolike prehrane v podjetju,
- dietne malice skladno z individualnimi dogovori z zaposlenimi,
- ponudbe posebnih animacij v sklopu ponudbe prehrane,
- brezplačna pitna voda na različnih lokacijah po celotnem podjetju,
- sofinanciranje rekreativnih športnih programov,
- skupinska prijava in sodelovanje na športnih prireditvah (kot ELRAD team)

- o obveščanje zaposlenih o rekreativnih športnih dogodkih v okolju podjetja.

Družini prijazna Skupina Elrad

Usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja je velik izziv sodobne družbe. To še posebej velja za današnji čas, ko zaradi poklicnih obremenitev vedno več časa preživimo na delovnem mestu. Zavedamo se, da k uspehu Elrad-a z dobrim in kakovostnim delom bistveno pripomorejo naši sodelavci, zato smo se odločili, da poleg skrbi za zadovoljstvo sodelavcev na delovnem mestu omogočamo aktivnosti v prid usklajevanja njihovega dela z zasebnim življenjem.

Prednost družini prijazne prakse v podjetju prepoznavamo v povečanju motivacije sodelavcev, njihovi večji pripadnosti podjetju, večjem zadovoljstvu sodelavcev, kot tudi ublažitvi stresa na delovnem mestu in s tem zmanjšanju stroškov, ki so povezani z obremenitvami sodelavcev in z njihovo fluktuacijo.

V zavedanju, da zadovoljni in motivirani sodelavci soustvarjajo uspeh Skupine smo se odločili nadgraditi aktivnosti v prid sodelavcem, ki smo jih uresničili z zadanimi ukrepi v sklopu projekta Družini prijazno podjetje. Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja v današnji družbi ni lahka naloga, zato smo odločeni, da zaposlenim pridemo nasproti.

Nabor nekaterih aktivnosti ob izvajanju ukrepov DPP:

Fleksibilni delovnik z zmanjšano časovno prisotnostjo, skupno 8 ur plačane odsotnosti ob vstopu otroka v 1. razred ali vrtec

- o Tim za obravnavo in podajo predlogov za boljše metode dela, ki bodo podpirale lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja
- o Redna komunikacija in obveščanje zaposlenih o različnih ugodnostih, ki jih lahko koristijo v prid lajšanja usklajevanja dela in družine
- o Komuniciranje z zunanjo javnostjo – sporočanje našim uporabnikom, partnerjem, lokalni skupnosti in drugim, da jim z zavzetostjo lajšamo usklajevanje delovnih in družinskih obveznosti.
- o Zbiranje informacij o zadovoljstvu zaposlenih z ukrepi certifikata Družini prijazno podjetje, pogostosti njihove uporabe, morebitne predloge
- o Izdaja brošur in obveščanje o sprejetih ukrepih
- o Delovna srečanja/zbori zaposlenih, ter seznanitev s tekočimi informacijami
- o Pooblaščenec/ka za vprašanja s področja usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja
- o Organizacija dneva odprtih vrat za družinske člane zaposlenih
- o Izobraževanje vodij na področju usklajevanja dela in družine
- o Obdaritev novorojencev zaposlenih
- o Novoletno obdarovanje otrok
- o Dodatni dnevi odsotnosti z nadomestilom plače zaradi izrednih družinskih razlogov
- o Druženje med zaposlenimi in ponudba za prosti čas
- o Počitniške ponudbe za šoloobvezne otroke

Skrb za zaposlene in njihove aktivnosti zunaj delovnega okolja

Tudi v letu 2020 so bili zaposleni v Skupini Elrad deležni dodatnih ugodnosti, kot so:

- družabne prireditve in srečanja, s katerimi spodbujamo druženje, zabavo in krepitev prijateljskih vezi,

- v primerih posebnih socialnih in zdravstvenih okoliščin so bile izplačane solidarnostne pomoči,
- team building dogodki,
- sponzorska in donatorska sredstva organizacijam ter društvom, katerih člani so naši zaposleni oz. družinski člani naših zaposlenih,
- nakup vstopnic s popustom za nekatere športne in kulturne prireditve, kopalne karte, karte za razne športne aktivnosti, ipd...
- novoletno obdarovanje otrok zaposlenih.

2.4.6 Odgovornost do širše družbene skupnosti

Povezanost podjetja in okolja, v katerem delujemo, je neizogibna, zato je korporativna družbena odgovornost postala pomemben element sodobnega podjetništva. Učinkoviti odnosi z lokalnimi skupnostmi so posebna oblika odnosov z javnostmi, pomembna za doseganje dolgoročne poslovne uspešnosti, saj zmanjšujejo možnosti nesoglasij zaradi nerazumevanja dejavnosti podjetja v okolju.

Skupina gradi kakovostne odnose z okoljem s pomočjo komunikacijskih orodij, kot so sponzorstva, donacije, sodelovanje z uredniki občinskih glasil, srečanja s predstavniki lokalnih oblasti in lokalnih ustanov in drugo.

Odgovornost do družbenega okolja

S svojim znanjem, finančnimi sredstvi in z drugimi viri prispevamo k razvoju družbenega in gospodarskega okolja. To omogočamo s podporo športnim, kulturnim, izobraževalnim, humanitarnim in okoljskim projektom, spoštovanjem človekovih pravic, zavračanjem vseh oblik diskriminacije in odgovornim odnosom do uporabnikov.

Odgovoren odnos do družbenega okolja uresničujemo z vpetostjo zaposlenih in njihovih družinskih članov v delovanje podjetja, s podporo delovanju slovenskega športa in kulture, s podporo ranljivejšim skupinam ali posameznikom, s podporo znanosti in izobraževanju ter s podporo ohranjanju okolja.

Kodeks poslovne etike

V Skupini je sprejet Kodeks poslovne etike, ki opredeljuje temeljna načela in pravila, po katerih se ravnaajo zaposleni, dobavitelji in druge osebe, ki opravljajo svoje delo. Svoj kodeks poslovne etike imajo tudi druge povezane družbe v skupini Elrad ter hčerinska podjetja. Kodeks vključuje med drugim načela etičnega delovanja, odnose med zaposlenimi, do delodajalca, strank, lastnikov in širše skupnosti, varovanje informacij in podatkov ter načela komuniciranja. Predstavlja standard delovanja, upravljanja in vodenja matičnega podjetja ter hčerinskih podjetij.

Skladno s kodeksom v Elradu spoštujemo dostojanstvo zaposlenih in zavračamo vse oblike posredne ali neposredne diskriminacije, kot so naštetje v kodeksu. Obstojta možnosti uporabe otroškega ali prisilnega dela nismo prepoznali, tudi pri dobaviteljih ne.

Omogočanje enakih možnosti za zaposlene, ne glede na osebne okoliščine, je tudi eno od načel politike upravljanja Skupine Elrada. Mehanizmi za ugotavljanje morebitne diskriminacije so določeni v posameznih kodeksih poslovne etike matičnega podjetja, hčerinskih podjetij in povezanih družb. Sprejet je Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju mobinga v Skupini Elrada.

Sodelovanje s predstavniki zaposlenih

V Skupini Elrad skladno z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij konstruktivno sodelujemo in izvajamo stalni socialni dialog s sindikalnimi zaupniki. V letu 2020 smo izvedli volitve delavskih zaupnikov za Varstvo in zdravje pri delu. Vsled tega potekajo periodični sestanki ožjega tima, HR, predstavnika delavskega zaupnika za VZD ter strokovnega sodelavca za VZD. Tim je sprejel ukrepe za izboljšanja zdravja zaposlenih in varnosti zaposlenih, katerih aktivnosti se proti izvajajo.

2.5 Upravljanje s tveganji

Poslovanje Skupine je izpostavljeno številnim tveganjem. Ker so tveganja stalnica v poslovanju, je za učinkovito, redno spremljanje in obvladovanje tveganj nujen celovit pristop. Pred vsemi tveganji se ne moremo zavarovati v celoti, lahko pa jih s pravočasnimi ukrepi omilimo. Poskušamo jih čim bolj identificirati in z aktivnim pristopom obvladovati. Upravljanje tveganj je vpeto v vsa področja delovanja.

Poslovno tveganje - Poslovna tveganja so povezana s samim poslovanjem skupine, med njimi so najpomembnejša tveganja na prodajnem trgu in v procesu nabave. Tveganja na prodajnem trgu se lahko izražajo v zmanjšanem obsegu povpraševanja po izdelkih. Poslovna tveganja znižujemo s širitvijo kupcev na področjih in trgih kjer še nismo prisotni. Nove kupce preverjamo preko bonitetnih poročil, stalno spremljamo odprte terjatve vseh kupcev in ugotavljamo, da smo pri izterjavi zapadlih terjatev še vedno uspešni. Terjatev do kupcev nimamo zavarovanih.

Na področju nabave se soočamo z nepredvidljivimi situacijami na trgih kjer nabavljamo materiale. Prizadevamo si zagotoviti nižje cene, posebno pozornost posvečamo kvaliteti. Dobaviteljem v dogovorjenih rokih poravnavamo obveznosti.

Kadrovsko tveganje- Kadrovska funkcija ali upravljanje s človeškimi viri predstavlja pomemben člen obvladovanja tveganj. Cilj je zadostno število, ustrezna struktura, ustrezno strokovno usposobljeni in zadovoljni zaposleni. Kadrovska tveganja zmanjšujemo tako, da vzdržujemo z zaposlenimi dobro komunikacijo, ustrezno organiziramo delo, izboljšujemo delovne pogoje, zaposlene izobražujemo in usposabljam, ter primerno nagradujemo. Kadrovsko tveganje v skupini obvladujemo.

Finančno tveganje - Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja skupine je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Gre za tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov in ohranjanja vrednosti finančnih sredstev.

Tvegaje plačilne sposobnosti – med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja. Da bi se izognili težavam pri zagotavljanju tekoče likvidnosti, načrtujemo gibanje denarnega toka na prilivni in odlivni strani na letnem in mesečnem nivoju. S pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na transakcijskem računu likvidnostno tveganje uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost temu tveganju ocenjujemo kot nizko.

Kreditna tveganja – zajemajo vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi skupine zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev, ki lahko vodi do neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. Terjatve tekoče spremljamo po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo in opominjanjem prispevamo k izboljševanju plačilne discipline kupcev. Kreditna tveganja uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost tem tveganjem ocenjujemo kot nizko.

Valutno tveganje – zaradi mednarodnega poslovanja je skupina je izpostavljena valutnemu tveganju, predvsem zaradi spremembe tečaja USD, pri katerem se zaradi spremembe tečaja posamezne valute lahko zmanjšajo gospodarske koristi skupine. Za zavarovanje tveganj v USD uporabljamo valutne terminske pogodbe in valutne zamenjave. Izpostavljenost Skupine do valutnih tveganj ocenjujemo kot srednje.

Obrestno tveganje – predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj nizka.

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31.12.2020

		v EUR	
	Pojasnilo	31.12.2020	31.12.2019
SREDSTVA			
		123.105.592	108.791.987
A. Ne kratkoročna (dolgoročna) sredstva		45.074.160	43.158.975
I. Neopredmetena sredstva in druga dolgoročna sredstva	3.4.1	543.188	606.967
II. Opredmetena osnovna sredstva	3.4.2	43.047.251	41.804.892
III. Odložene terjatve za davek	3.5.11	1.483.721	747.116
B. Kratkoročna sredstva		78.031.432	65.633.012
I. Zaloge	3.4.3	39.157.001	38.951.678
II. Kratkoročne finančne naložbe	3.4.4	450.000	200.000
III. Kratkoročne poslovne terjatve	3.4.5	25.219.142	19.995.290
IV. Denarna sredstva	3.4.6	12.750.087	6.227.157
V. Druga kratkoročna sredstva		455.202	258.887
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
		123.105.592	108.791.987
A. Kapital	3.4.7	75.897.262	67.392.234
I. Vpoklicani kapital		187.781	187.781
II. Kapitalske rezerve		89.794	89.794
III. Zakonske rezerve iz dobička		40.246	20.246
IV. Druge rezerve iz dobička		4.409	4.409
V. Revalorizacijske rezerve		-1.077.510	-546.849
VI. Zadržani poslovni izid		74.555.486	64.992.264
VII. Prevedbeni popravek kapitala		2.097.055	2.644.589
B. Ne kratkoročne (dolgoročne) obveznosti		10.753.474	11.910.833
I. Rezervacije in druge dolgoročne obveznosti	3.4.8	2.257.988	2.049.258
II. Dolgoročne finančne obveznosti	3.4.9	8.494.812	9.861.576
III. Dolgoročne poslovne obveznosti		674	0
C. Kratkoročne obveznosti		36.454.856	29.488.919
I. Kratkoročne finančne obveznosti	3.4.9	7.951.819	10.603.333
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.4.10	26.056.842	17.160.887
III. Druge kratkoročne obveznosti	3.4.11	2.446.196	1.724.699
Obveznosti skupaj		47.208.331	41.399.752

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida za poslovno leto končano 31.12.2020

	Pojasnilo	v EUR	
		2020	2019
1. Prihodki od prodaje	3.5.1	146.415.498	147.715.759
2. Sprememba vred. zal. GP in ned. proizvodnje		-2.448.559	-259.664
3. Drugi poslovni prihodki	3.5.2	1.607.981	731.896
4. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.5.3	-1.516.719	-699.635
5. Stroški materiala	3.5.3	-87.638.338	-91.465.106
6. Stroški storitev	3.5.3	-9.737.744	-10.654.774
7. Stroški dela	3.5.4	-27.528.217	-26.624.045
8. Amortizacija	3.5.5	-5.421.117	-4.692.776
9. Drugi poslovni odhodki	3.5.6	-1.605.568	-1.914.644
Poslovni izid iz poslovanja		12.127.218	12.137.010
10. Drugi finančni prihodki	3.5.8	549.364	1.310.996
11. Drugi finančni odhodki	3.5.9	-1.832.263	-2.077.500
Finančni izid		-1.282.899	-766.504
Poslovni izid pred davki		10.844.319	11.370.505
12. Obračunani davek	3.5.10	-2.035.526	-1.605.611
13. Odloženi davki	3.5.11	774.429	456.538
Davek iz dobička		-1.261.097	-1.149.073
Čisti poslovni izid poslovnega leta		9.583.222	10.221.432

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa za poslovno leto končano 31.12.2020

	v EUR	
	2020	2019
Čisti poslovni izid poslovnega leta	9.583.222	10.221.432
Drugi vseobsegajoči donosi, ki bodo v prihodnje razvrščeni v poslovni izid		
1. Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini (vplivov sprememb deviznih tečajev)	-547.534	522.924
Drugi vseobsegajoči donosi, ki v prihodnje ne bodo razvrščeni v poslovni izid		
1. Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	-407.853	-89.719
2. Aktuarski dobički in izgube	-135.699	-219.687
3. Sprememba odloženih davkov	12.891	20.870
24. Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta	8.505.027	10.455.821

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.1 Konsolidirani izkaz denarnih tokov za poslovno leto končano 31.12.2020

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po različici II – posredna metoda.

	v EUR	
	2020	2019
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid in prilagoditve		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	10.844.319	11.370.505
Prilagoditve za amortizacijo	5.421.117	4.692.775
Prilagoditev za rezervacije	370.542	449.751
Prilagoditve za prevrednotovalne poslovne odhodke	982.463	1.238.193
Prilagoditve za finančne prihodke iz financiranja	-4.085	-27.920
Prilagoditve za finančne odhodke iz financiranja	289.385	257.955
Skupaj postavke izkaza poslovnega izida	17.903.741	17.981.260
b) Spremembe ostalih poslovnih sredstev in obveznosti	0	
Začetne manj končne poslovne terjatve	-5.186.351	-3.401.570
Začetna manj končna druga dolgoročna sredstva	-196.315	-13.581
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-736.605	-483.324
Začetne manj končne zaloge	-950.605	5.908.626
Končni manj začetni poslovni dolgovi	8.830.730	404.142
Končne manj začetne rezervacije in druga dolgoročna sredstva	425.331	152.996
Skupaj postavke ostalih poslovnih sredstev in obveznosti	2.186.186	2.567.290
c) Prejemki od dobljenih obresti	4.085	2.982
d) Izdatki za dane obresti	-211.940	-196.500
e) Izdatki za plačan davek od dobička	-1.261.097	-1.149.073
f) Denarni izid pri poslovanju	18.620.975	19.205.959
B. Denarni tokovi pri investiranju	0	0
a) Prejemki pri investiranju	0	0
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	19.396	0
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	22.747	96.825
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		860.913
Skupaj prejemki pri investiranju	42.142	957.737
b) Izdatki pri investiranju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-163.277	-468.492
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-7.708.633	-14.630.423
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-250.000	0
Skupaj izdatki pri investiranju	-8.121.910	-15.098.916
c) Denarni izid pri investiranju	-8.079.768	-14.141.178
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	6.814.398	6.382.445
Skupaj prejemki pri financiranju	6.814.398	6.382.445
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-10.303.030	-6.481.767
Izdatki pri pravicah do uporabe najetih sredstev	-529.646	-392.525
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	0	-4.252.975
Skupaj izdatki pri financiranju	-10.832.676	-11.127.267
c) Denarni izid pri financiranju	-4.018.278	-4.744.822
Č. Končno stanje denarnih sredstev		
a) Denarni izid v obdobju	6.522.929	319.958
b) Začetno stanje denarnih sredstev	6.227.157	5.907.199
c) Skupaj končno stanje denarnih sredstev	12.750.087	6.227.157

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.1.2 Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za poslovno leto končano 31.12.2020

			Rezerve iz dobička			Retained earnings & CY P/L	Prevedbeni popravki kapitala	Skupaj
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Revalorizacijske rezerve			
A.1. Stanje - 31.12.2019	187.781	89.794	20.246	4.409	-546.849	64.992.264	2.644.589	67.392.234
A.2. Stanje - 01.01.2020	187.781	89.794	20.246	4.409	-546.849	64.992.264	2.644.589	67.392.234
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
a) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja								
a) Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	0	0	9.583.222	0	9.583.222
b) Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	-530.661	0	0	-530.661
c) Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	-547.534	-547.534
Skupaj celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	0	-530.661	9.583.222	-547.534	8.505.027
B.3. Spremembe v kapitalu								
a) Oblikovanje zakonskih rezerv			20.000			-20.000		0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	20.000	0	0	-20.000	0	0
C. Končno stanje - 31.12.2020	187.781	89.794	40.246	4.409	-1.077.510	74.555.486	2.097.055	75.897.261

Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za poslovno leto končano 31.12.2019

v EUR								
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Revalorizacijske rezerve	Zadržani poslovni izid	Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj
			Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje - 31.12.2018	187.781	89.794	20.246	4.409	-258.314	59.023.808	2.121.665	61.189.389
A.2. Stanje - 01.01.2019	187.781	89.794	20.246	4.409	-258.314	59.023.808	2.121.665	61.189.389
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki								
a) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	-4.252.975	0	-4.252.975
Skupaj spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	-4.252.975	0	-4.252.975
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja								
a) Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	0	0	10.221.432	0	10.221.432
b) Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	-288.535	0	0	-288.535
c) Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	522.924	522.924
Skupaj celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	0	-288.535	10.221.432	522.924	10.455.821
C. Končno stanje - 31.12.2019	187.781	89.794	20.246	4.409	-546.849	64.992.264	2.644.589	67.392.234

Računovodske usmeritve in pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov.

3.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Uprava potrjuje računovodske izkaze za leto, končano na dan 31. decembra 2020, na straneh od 40 do 44 in uporabljene računovodske usmeritve ter pojasnila k računovodskim izkazom na straneh od 49 do 100 letnega poročila.

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila, tako, da le-ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2020.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava tudi potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družb v Skupini ter v skladu z veljavno zakonodajo in z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonnosti.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje obvladujoče družbe Elrad International d.o.o., kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni z naslova davka od dohodka pravnih oseb ali drugih davkov ter dajatev. Uprava ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Posloводство je odobrilo letno poročilo, dne 22.7.2022

Gornja Radgona, 22.7.2022

Generalni direktor in Predsednik Elrad Skupine
Iztok Lipnik

3.3 POJASNILA K KONSOLIDIRANIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.3.1 Predstavitev Skupine Elrad International

Lastniška struktura Skupine Elrad

Lastniška struktura	31.12.2020	31.12.2019
Kona International GmbH	55,1%	55,1%
Iztok Lipnik	30,0%	30,0%
Niama Capital GmbH	5,0%	5,0%
Johannes Joseph Dreu	4,9%	4,9%
Queck Axel	5,0%	5,0%

V letu 2020 ni bilo sprememb v lastništvu.

Obvladujoča družba Skupine Elrad

Naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL razvoj in proizvodnja elektronskih naprav, d.o.o.
Krajši naziv podjetja:	ELRAD INTERNATIONAL, d. o.o.
Sedež:	Ljutomerska cesta 47, 9250 Gornja Radgona
Ustanovitev:	1996
Glavna dejavnost družbe:	razvoj in proizvodnja elektronskih naprav
Klasifikacija dejavnosti	26.400
Davčna številka:	SI 14705338
Matična številka:	5926475
Osnovni kapital:	187.781 EUR
Uprava:	G. Izток Lipnik, g. Branko Šeruga
Certifikati:	ISO 9001, ISO 14001, BS OHSAS 18001

Odvisne družbe v Skupini Elrad

Obvladujoča družba ima 100% delež v kapitalu in glasovalnih pravicah v naslednjih odvisnih družbah:

ELRAD Electronics, d.o.o.

Leto ustanovitve:	2020
Sedež Skupine:	Gornja Radgona, Slovenija
Lastniški kapital:	200.000 €
Čisti poslovni izid v 2020:	6.642.820 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	105.247.642 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	508

ELRAD Dongguan, Co. Ltd

Leto ustanovitve:	2004
Sedež Skupine:	Dong Guan City, Kitajska
Lastniški kapital:	1.925.529 €
Čisti poslovni izid v 2020:	3.674.453 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	41.826.410 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	565

ELRAD Serbia, d.o.o.

Leto ustanovitve:	2004
Sedež Skupine:	Vlasotinci, Srbija
Lastniški kapital:	12.346 €
Čisti poslovni izid v 2020:	250.597 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	10.052.617 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	597

ELRAD Hongkong, Co. Ltd

Leto ustanovitve:	2006
Sedež Skupine:	Hong Kong
Lastniški kapital:	1.041 €
Čisti poslovni izid v 2020:	1.361.860 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	42.349.726 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	0

ELRAD Electronics SA de CV

Leto ustanovitve:	2018
Sedež Skupine:	Guanajuato, Mehika
Lastniški kapital:	2.401.398 €
Čisti poslovni izid v 2020:	-1.797.539 €
Čisti prihodki iz prodaje 2020:	218.302 €
Število zaposlenih na 31.12.2020:	137

.Podružnice: Skupina Elrad nima podružnic.

3.3.2 Osnove za sestavitev računovodskih izkazov

Skupina Elrad International d.o.o. vodi knjigovodstvo v skladu z veljavnimi zakonskimi predpisi.

Zaradi zaokroževanja so v tabelah razkritij možna odstopanja za + 1 ali - 1 EUR.

Izjava o skladnosti

Uprava družbe je konsolidirane računovodske izkaze potrdila dne 22.7.2022.

Konsolidirani računovodski izkazi skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Skupina je pri svojem poslovanju upoštevala temeljni računovodski predpostavki:

1. upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov,
2. upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Pri oblikovanju računovodskih usmeritev, smo upoštevali kakovostne značilnosti računovodskih izkazov, ki temeljijo na: razumljivosti, ustreznosti, zanesljivosti in primerljivosti.

Pojasnjene in razkrite so le tiste bilančne postavke, ki ne razkrivajo poslovne skrivnosti Skupine in ki so glede na načelo pomembnosti pomembne za resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti skupine, njenega finančnega stanja ter poslovnega izida.

V skupinskih računovodskih izkazih je skupina predstavljena, kot bi šlo za eno samo družbo. Skupino v računovodskih izkazih sestavljajo:

- obvladujoča družba Elrad International, d.o.o.,
- odvisna družba Elrad Electronics, d.o.o.
- odvisna družba Elrad Serbia, d.o.o.
- odvisna družba Elrad Hongkong, Co., Ltd.
- odvisna družba Elrad Dongguan, Co., Ltd.
- odvisna družba Elrad Electronics, SA de CV

Odvisne družbe se v skupino vključujejo s postopki konsolidiranja za obdobje celotnega poslovnega leta. Pri popolnem uskupinjevanju, ko gre za združevanje računovodskih izkazov obvladujoče družbe in odvisnih družb je upoštevana:

- izločitev finančnih naložb obvladujoče družbe v kapital, pa tudi drugih medsebojnih finančnih naložb,
- izločitev medsebojnih poslovnih terjatev in poslovnih dolgov,
- izločitev medsebojnih prihodkov in odhodkov.

Pri sestavljanju skupinskih računovodskih izkazov so uporabljene enotne usmeritve za podobne posle in druge poslovne dogodke v podobnih okoliščinah.

Odvisne družbe sestavljajo posebne računovodske izkaze pripravljene na podlagi usmeritev obvladujoče družbe, za potrebe uskupinjevanja, ki se lahko razlikujejo od njihovih uradnih računovodskih izkazov. Računovodski izkazi uporabljeni pri uskupinjevanju so sestavljeni na datum poročanja.

Preračun računovodskih izkazov odvisnih družb Elrad Electronics, d.o.o., Elrad Serbia, d.o.o., Elrad Hongkong, Co. Ltd., Elrad Dongguan, Co. Ltd. In Elrad Electronics, SA de CV se opravi:

- izkaz finančnega položaja se preračuna po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan 31.12.2020,
- izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa pa po povprečnem referenčnem tečaju obdobja januar - december 2020.

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah se obvladujoča družba po velikosti uvršča med velike družbe.

Računovodski izkazi družb v so vrednoteni na osnovi enotnih računovodskih usmeritev. V konsolidirane računovodske izkaze so vključeni na osnovi:

- popolnega konsolidiranja, kadar imajo družbe status odvisne družbe;
- obračuna sredstev in obveznosti skupne dejavnosti;
- kapitalne metode skupnega podviga in pridruženih družb.

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so upoštevne naslednje splošne kakovostne značilnosti:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: skupinski računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove skupine.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

Predstavitvena in funkcionalna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v EUR brez centov, ki je predstavitvena in funkcionalna valuta.

Preračunavanje tujih valut

Preračuni sredstev in obveznosti v tujih valutah se v domačo valuto EUR opravijo po menjalnem tečaju na dan posameznega poslovnega dogodka. Pozitivne in negativne tečajne razlike, nastale iz takih poslov, in prevrednotenja denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, na dan bilance stanja v domačo valuto se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Denarne postavke v tujih valutah so preračunane po referenčnem tečaju Evropske centralne banke ali tečajnici Banke Slovenije (za valute, za katere Evropska centralna banka ne objavlja referenčnih tečajev) na zadnji dan obračunskega obdobja.

Uporaba ocen in presoj

Ocena uprave družbe med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluži zaposlenih in predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe. Ne glede na to, da uprava družbe med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je možno, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan konsolidiranega izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je uprava družbe pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v konsolidiranih računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- Ocena življenjske dobe amortizljivih sredstev

Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako Skupina preverja spremembo prvotno ocenjene dobe koristnosti pri pomembnejših sredstvih.

- Preizkus oslabitev zalog

Ob izdelavi računovodskih izkazov Skupina oblikuje popravek vrednosti zalog zaradi opustitve proizvodnih programov, poškodb materialov, sprememb materialov na zahtevo kupca, odpovedi naročil kupca in zastaranih materialov. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za Skupino in temelji na presoji ali so nastale okoliščine za oslabitev posameznih zalog.

- Preizkus oslabitev terjatev

Ob izdelavi računovodskih izkazov Skupina oblikuje popravek vrednosti oziroma oslabitev terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za Skupino in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca.

- Pozaposlitveni zasluški zaposlenih

V okviru obvez za pozaposlitvene zasluge zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na osnovi aktuarskega izračuna, ki ga odobri uprava družbe. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke, občutljive za spremembe navedenih ocen.

- Odložene terjatve za davek

Skupina oblikuje odložene terjatve za davek iz naslova oblikovanja začasnih časovno-usklajevalnih razlik, davčnih dobropisov in davčnih izgub, v kolikor obstajajo. Skupina na dan zaključenih izkazov preveri pogoje za pripoznanje odloženih terjatev za davek na temelju verjetnosti obstoja bodočega davčnega dobička, ki bo omogočil pokritje odbitnih davčnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega dobička pred davki, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev.

- Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina Elrad je procesni specialist na področju izdelave elektronik. Kljub temu Skupina beleži pomemben del prihodkov tudi iz naslova prodaje orodij, ki so potrebna za izdelavo teh elektronik. Prodajna segmenta elektronik in orodij vodimo ločeno, vezano na različno naravo transakcij, kot tudi ločeno obravnavo segmentov pri naših kupcih. Orodja so v večini primerov v lasti kupcev in se porabljajo na lokaciji proizvodnje in se iztrošijo v procesu. Ločena obravnava orodij pri kupcih pomeni samostojne

pogodbe o razvoju, izdelavi in dobavi za orodja, izdane naročilnice za orodja, potrditve naročil, dobavnice in računi za orodja. Orodja je sicer možno naročiti pri zunanjih orodjarskih podjetjih in določena konkurenčna podjetja poslujejo brez integrirane orodjarne.

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega podjetje meni, da bo upravičeno v zameno za to blago ali storitve. Klinična presoja pri pripoznavanju prihodkov s kupci se nanaša na presojo glede pripoznavanja prihodkov iz orodij, in sicer presoja glede tega, da pogodbe za orodja predstavljajo ločeno izvršitveno obveznost in glede zadovoljevanja izvršitvene obveznosti v času. Skupina torej ocenjuje, da prodaja orodij predstavlja ločeno izvršitveno zavezo.

- Najemi

Skupina Elrad je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti iz najema:

Identifikacija najemnih pogodb

Pogodbo Skupina Elrad identificira kot najemno pogodbo, če Skupini daje pravico do obvladovanja najetega sredstva. Skupina sredstvo obvladuje, če lahko sredstvo uporablja in je upravičena do ekonomskih koristi, ki jih sredstvo pri uporabi prinaša.

Določitev trajanja najema

Skupina Elrad določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

- a) obdobjem, za katero velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost tudi izrabljena in
- b) obdobjem, za katero velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena.

Trajanje najema je v večini primerov določeno v najemni pogodbi. V primerih, ko pogodbeno obdobje ni določeno, Skupina trajanje najema oceni na podlagi presoje potreb po uporabi posameznega sredstva.

Določitev diskontne stopnje

Diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ki je objavljena v Biltenu Banke Slovenije upoštevajoč primerljivo ročnost.

3.3.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja in dolgoročne premoženjske pravice. Pripoznajo se, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi, in če je mogoče njihovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všttevajo tudi uvozne in nevračljive nakupne dajatve po odštetju trgovinskih in drugih popustov ter vsi neposredno pripisljivi stroški pripravljanja sredstva za nameravano uporabo.

V Skupini Elrad nastali stroški razvijanja se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, če se lahko dokažejo a) izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, tako da bo na voljo za uporabo ali prodajo; b) namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; c) zmožnost uporabljati ali prodati projekt; č) verjetnost gospodarskih koristi projekta, med drugim obstoj trga za učinke projekta ali za sam projekt ali, če se bo projekt uporabljal v Skupini, njegova koristnost; d) razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta ter e) sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem. Za merjenje po pripoznanju neopredmetenega sredstva se uporablja model nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se amortizirajo v dobi koristnosti. Kot metoda amortiziranja je uporabljena metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Dobo in metodo amortiziranja se pregleda najmanj na koncu vsakega poslovnega leta.

Pripoznanje neopredmetenih sredstev se odpravi ob odtujitvi ali kadar se od njihove uporabe in kasnejše odtujitve ne pričakujejo nikakršne gospodarske koristi.

V knjigovodskih evidencah se izkazujejo posebej nabavna vrednost, posebej amortizacijski popravek vrednosti, v bilanci stanja pa zgolj knjigovodska vrednost. Kasneje nastali stroški, povezani z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihove nabavne vrednosti, če povečujejo njihove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, proizvodjalna oprema in druga oprema. So sredstva v lasti ali finančnem najemu, ki se uporabljajo pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem.

Opredmetena osnovna sredstva se pripoznajo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi, in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, dajatve in stroški, nastali pri usposobitvi za uporabo. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Kasneje nastali stroški, povezani z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, povečujejo njihove nabavne vrednosti, če povečujejo njihove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Osnovna sredstva izdelana v okviru lastne proizvodnje so vrednotena po proizvodjalnih stroških in ne presegajo nabavnih cen za istovrstna sredstva. Za merjenje po pripoznanju opredmetenega osnovnega sredstva se uporablja model nabavne vrednosti.

Opredmetena osnovna sredstva se posamično enakomerno časovno amortizirajo v njihovi dobi koristnosti. Amortizacija se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca potem, ko se je začelo opredmeteno osnovno sredstvo uporabljati za opravljanje dejavnosti, za katero je namenjeno. Uporabljene so naslednje amortizacijske stopnje, ki so enake kot leto poprej:

	%
- neopredmetena osnovna sredstva	10 - 50
- gradbeni objekti	2,5 - 5
- naložbene nepremičnine	2,5 - 5
- oprema	10 - 50

Pripoznanje opredmetenih osnovnih sredstev je odpravljen ob odtujitvi ali če se od njihove uporabe ali odtujitve ne pričakujejo več prihodnje gospodarske koristi. Razlika med čistim donosom ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo odtujenih opredmetenih osnovnih sredstev se vključuje v izkaz poslovnega izida.

V knjigovodskih evidencah se izkazujejo posebej nabavna vrednost, posebej amortizacijski popravek vrednosti, v bilanci stanja pa zgolj knjigovodska vrednost.

Finančni instrumenti

Začetno pripoznanje in merjenje

Ob začetnem pripoznanju Skupina razvrsti finančna sredstva kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, po pošteni vrednosti skozi vseobsegajoči donos in po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela Skupine za upravljanje z njimi. Razen za terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je skupina uporabila praktično korist, skupina ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je Skupina uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z MSRP 15. Glejte računovodske usmeritve v razdelku Prihodki od pogodb s kupci.

Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti skozi vseobsegajoči donos mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so »izključno plačila glavnice in obresti (SPPI)« na znesek preostale glavnice. Ocena se imenuje test SPPI in se izvaja za posamezen instrument.

Naknadno merjenje

Po prvotnem merjenju so finančna sredstva razvrščena v štiri kategorije:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti);
- finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub (dolžniški instrumenti);
- finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi izkaz vseobsegajočega donosa brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja (kapitalski instrumenti);
- finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Dana posojila Skupine so na osnovi testa lastnosti instrumenta razvrščena kot finančna sredstva po odplačni vrednosti, saj so denarni tokovi tega instrumenta izključno plačila obresti in glavnice.

Finančna sredstva Skupine po odplačni vrednosti vključujejo tudi terjatve iz poslovanja.

Po začetnem pripoznanju se te naložbe merijo z uporabo metode efektivnih obresti in so predmet oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi teh sredstev.

Odprava pripoznanja

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva (ali, kadar je ustrezno del finančnega sredstva ali del skupine sorodnih finančnih sredstev) iz konsolidiranega izkaza finančnega položaja), če:

- so potekle pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva ali
- je skupina svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva prenesla ali prevzela obvezo, da v doglednem času v celoti poravna prejem denarnih tokov tretjim osebam v okviru "prehodne" ureditve in (a) je skupina prenesla vsa tveganja in koristi iz naslova sredstva ali (b) ni niti prenesla niti ohranila večine tveganj in koristi iz naslova sredstva, temveč je prenesla obvladovanje le tega.

Ob prenosu svoje pravice do prejema denarnih tokov iz naslova sredstva ali ob sprejemu prehodne ureditve, skupina oceni če in v kolikšni meri je ohranila tveganja in koristi iz

naslova lastništva. Če skupina ni niti prenesla niti ohranila večine tveganj in koristi iz naslova sredstva in ni prenesla obvladovanja sredstva, potem nadaljuje s pripoznanjem prenesenega sredstva v obsegu svoje neprekinjene udeležbe v sredstvu. V tem primeru mora skupina pripoznati tudi s tem povezano obvezo. Preneseno sredstvo in z njim povezana obveza se merita z uporabo metode, ki odraža pravice in obveznosti, ki jih je skupina ohranila.

Nadaljnje sodelovanje v obliki jamstva nad prenesenim sredstvom se izmeri v višini prvotne neodpisane vrednosti sredstva ali najvišjega zneska nadomestila, ki bi ga morala skupina plačati, in sicer nižjega od obeh.

Izvedeni finančni inštrumenti in varovanje pred tveganjem

Skupina uporablja izvedene finančne instrumente za ščitenje denarnega toka za varovanje pred izpostavljenostjo obrestnim tveganjem. Ob uvedbi varovanja pred tveganjem Skupina vodi formalne listine o razmerju varovanja pred tveganjem in o namenu ravnanja s tveganjem v podjetju ter o strategiji projekta varovanja pred tveganjem pa tudi o metodah, ki se uporabijo pri ocenjevanju učinkovitosti razmerja pri varovanju pred tveganjem.

Skupina ocenjuje varovanje pred tveganjem na ustaljen način in ob njegovi uvedbi, kadar se pričakuje zelo uspešno varovanje pred tveganjem pri doseganju pobotanih sprememb poštene vrednosti ali denarnih tokov, ki se pripisujejo varovanemu tveganju, in kadar dejanski rezultati vsakega posameznega varovanja dosegajo od 80 do 125 odstotkov. Pri varovanju pred tveganji denarnih tokov mora biti predvideni posel, ki je predmet varovanja, zelo verjeten in izpostavljen spremembam denarnih tokov, ki lahko odločilno vplivajo na poslovni izid.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti; stroški, povezani s poslom, se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti in so v bilanci stanja prikazani kot finančna sredstva v primeru pozitivne poštene vrednosti in finančne obveznosti če je poštena vrednost negativna.

Varovanje denarnega toka pred tveganji

Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem oziroma postavki kapitala. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Znesek, pripoznan v kapitalu, se prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodilom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi ali če družba prekliče označitev. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se znesek v drugem vseobsegajočem donosu mora pripoznati neposredno v poslovnem izidu.

Zaloge

Zaloge sestavljajo zaloge materiala, polproizvodov, proizvodov, trgovskega blaga ter dani predujmi za material in trgovsko blago. So sredstva v opredmeteni obliki, ki bodo porabljena pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev ali prodana v okviru rednega poslovanja.

Zaloge surovin in materiala so vrednotene po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti. Vrednost zalog sestavljajo nabavna cena po obračunu dobavitelja in odvisni stroški nabave, ki se pojavljajo pri nabavi zalog. Nakupna cena se zmanjša za odobrene popuste. Poraba surovin in materiala v obračunskem obdobju se obračunava po metodi tehtanih povprečnih cen.

Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov so vrednotene po metodi vrednotenja s proizvodnimi stroški. Stroškovna cena vsebuje neposredne stroške materiala, dela, storitev, amortizacije in ustrezni del splošnih proizvodnih stroškov. Neizvajalni stroški so ob njihovem nastanku izkazani kot poslovni odhodki obdobja. Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov Skupina Elrad uporablja stalne cene. Odmike od cen proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov ugotavlja sprotno.

Trgovsko blago se vrednoti po nabavnih cenah, katere so sestavljene iz nabavne cene po obračunu dobavitelja in odvisnih stroškov nabave. Nakupna cena se zmanjša za odobrene popuste.

Popravki vrednosti zalog se oblikujejo zaradi opustitve proizvodnih programov, poškodb materialov, sprememb materialov na zahtevo kupca, odpovedi naročil kupca.

Poslovne terjatve

Poslovne terjatve se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Če so poslovne terjatve oslABLJENE, se za razliko med knjigovodsko vrednostjo in vnovčljivo vrednostjo oblikujejo popravki vrednosti terjatev v breme prevrednotovalnih odhodkov. Skupina Elrad popravke vrednosti terjatev oblikuje posamično.

Glede na zapadlost v plačilo se razčlenjujejo na dolgoročne in kratkoročne terjatve. Med dolgoročnimi terjatvami Skupina izkazuje terjatve za odloženi davek. Kratkoročne terjatve vsebujejo terjatve do kupcev ali financerjev prodanih proizvodov, do dobaviteljev prvin poslovnega procesa (predujmi), terjatve do zaposlencev, do udeležencev pri razporejanju poslovnega izida in terjatve do uporabnikov finančnih naložb.

Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto.

Denar in denarni ustrezniki

Denarna sredstva so gotovina v blagajni, knjižni denar na računih v bankah, denar na poti in denarni ustrezniki. Predstavljajo evrska in devizna sredstva na transakcijskih računih katere ima Skupina odprta pri različnih bankah.

Dogovorjena samodejna zadolžitev na računu (limit) oz. negativno stanje denarnih sredstev na transakcijskem računu se izkazuje v okviru postavke kratkoročnih finančnih obveznosti.

Druga kratkoročna sredstva

V drugih kratkoročnih sredstvih so zajeti kratkoročno odloženi stroški oziroma kratkoročno odloženi odhodki ter kratkoročno nezaračunani prihodki. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Skupina pripozna popravek vrednosti za pričakovane kreditne izgube (ECL) za vse dolžniške instrumente, ki niso izkazani po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere skupina pričakuje, da jih bo prejela, diskontirani na približek prvotne efektivne obrestne mere. Pričakovani denarni tokovi vključujejo denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja ali drugih kreditnih povečanj, ki so sestavni del pogodbenih pogojev.

Pričakovane kreditne izgube se priznavajo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, se pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica možnih neplačil v naslednjih 12 mesecih (12-mesečni ECL). Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, mora skupina pripoznati popravek vrednosti za kreditne izgube, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje v katerem pride do neplačila (vseživljenjski ECL).

Za izračun pričakovanih kreditnih izgub pri terjatvah iz poslovanja in sredstvih iz pogodb, uporablja skupina poenostavljen pristop. Glede na to ne spremlja sprememb v kreditnem tveganju, temveč na vsak datum poročanja pripozna popravek vrednosti za kreditne izgube skozi celotno življenjsko dobo pričakovanih kreditnih izgub. Skupina je oblikovala matriko rezervacij, ki temelji na njenih preteklih izkušnjah v zvezi s kreditnimi izgubami, in je izgubami, ki je prilagojena za morebitne prihodnje dejavnike, ki so značilni za dolžnike in gospodarsko okolje.

Terjatve iz poslovanja se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z MSRP 15, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve. Za terjatve iz poslovanja Skupina uporablja poenostavljen pristop za izračun pričakovanih kreditnih izgub. Tako ne spremlja sprememb v kreditnem tveganju, temveč pripozna popravek vrednosti za pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja na vsak datum poročanja.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti. Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina in družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi

oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital Skupina Elrad je njegova obveznost do lastnikov, opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom.

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta in prevedbeni popravek kapitala.

Kapitalske rezerve predstavljajo splošni prevrednotovalni popravek kapitala.

Osnovni kapital se vodi v veljavni lokalni valuti.

Rezervacije in druge dolgoročne obveznosti

Rezervacije so oblikovane za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Zneski, pripoznani kot rezervacije, so najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dneva bilance stanja obstoječih obvez.

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke ter vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje takrat nastalih stroškov oziroma odhodkov.

Rezervacije in druge dolgoročne obveznosti na račun vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so oblikovane.

V skladu s slovensko zakonodajo se zaposlenim zagotavljajo jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Po dopolnitvi delovne dobe so zaposleni pred odhodom v pokoj upravičeni do izplačila odpravnine v enkratnem znesku. Zaposleni so prav tako upravičeni do izplačila jubilejnih nagrad za vsakih dopolnjenih deset let delovne dobe pri delodajalcu.

Rezervacije oblikujemo na osnovi aktuarskega izračuna. Izračun je narejen na podlagi določil kolektivne pogodbe. Predpostavke, ki se upoštevajo pri oblikovanju rezervacij, so:

- število zaposlenih na bilančni presečni dan;
- skupna delovna doba in dosežena delovna doba posameznega zaposlenega na bilančni presečni dan;
- višina jubilejnih nagrad in odpravnin v skladu s pristojno kolektivno pogodbo;
- fluktuacija zaposlenih;
- rast plač;
- rast smrtnosti na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- diskontna stopnja.

Druge dolgoročne obveznosti v zvezi z državnimi podporami in donacijami, prejetimi za pridobitev osnovnih sredstev, se oblikujejo za zneske državnih podpor ali donacij, s katerimi so bila osnovna sredstva nepovratno oziroma brezplačno pridobljena.

Državne podpore za pridobitev osnovnih sredstev se porabljajo skladno z obračunano amortizacijo. Dolgoročne časovne razmejitev iz prejetih državnih podpor za pokrivanje drugih stroškov se porabljajo skladno s pojavljanjem stroškov, za pokrivanje katerih so bile prejete.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti uvrščamo dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb, negativna stanja na transakcijskih računih in izdane dolžniške vrednostni papirji. Dobljena posojila vključujejo tudi dobljene vloge in dolgove do najemodajalcev v primeru finančnega najema.

Finančne obveznosti se delijo na dolgoročne, če jih je treba poravnati ali vrniti v obdobju, daljšem od leta dni in na kratkoročne.

Začetno pripoznanje in merjenje

Finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, dana in prejeta posojila, obveznosti iz poslovanja ali v skupino izvedeni finančni instrumenti, ki so določeni kot instrumenti učinkovitega varovanja pred tveganjem.

Vse finančne obveznosti se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti. Dana in prejeta posojila ter obveznosti do dobaviteljev se prav tako pripoznajo po pošteni vrednosti, ki je zmanjšana za neposredne stroške transakcije.

Finančne obveznosti skupine vključujejo obveznosti iz poslovanja in druge obveznosti, dana in prejeta posojila vključno z dovoljenimi prekoračitvami stanja na bančnem računu ter izvedene finančne instrumente.

Naknadno merjenje

Merjenje finančnih obveznosti je odvisno od njihove razvrstitve.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, obveznosti do države iz naslova davkov, tudi obračunanega davka na dodano vrednost, ter obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida. Posebna vrsta poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev za dobljene predujme pa tudi za prejete varščine.

Poslovne obveznosti se delijo na dolgoročne, če jih je treba poravnati v obdobju, daljšem od leta dni, in na kratkoročne, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem proizvodov ali storitev ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

Deli dolgoročnih posojil, ki zapadejo v roku enega leta, so v bilanci stanja prikazani med kratkoročnimi obveznostmi.

Druge kratkoročne obveznosti

Druge kratkoročne obveznosti zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma kratkoročno vnaprej vračunane odhodke, ki so pričakovani, pa se še niso pojavili. Izkazujejo se v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo njihov nastanek in obstoj. Vnaprej vračunani stroški kasneje pokrivajo dejansko nastale stroške iste vrste.

Prihodki iz pogodb s kupci

Skupina Elrad se ukvarja s proizvodnjo elektronik. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega skupina meni, da bo upravičena v zameno za to blago ali storitve.

Obvladovanje blaga ali storitev je odvisno od določil kupoprodajne pogodbe, do prenosa pa praviloma pride v trenutku, ko kupec blago prevzame ali ko je storitev opravljena. Običajni rok plačila je od 30 do 90 dni.

Skupina presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene.

Prodaja orodij

Pri razvoju in izdelavi orodij in drugih priprav skladno z zahtevami kupca Skupina ne ustvarja sredstva, ki ga lahko podjetje uporabi za druge namene in ima podjetje izterljivo pravico do plačila. Prihodek se pripozna ob izpolnitvi izvršitvene obveze ob dobavi orodja.

Cena posameznega orodja je vnaprej dogovorjena in fiksna ter se nanaša na posamezno izvršitveno obvezo.

Variabilno nadomestilo

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, Skupina oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga na kupca. Omejeno variabilno nadomestilo, ki ga Skupin oceni ob začetku veljavnosti pogodbe, ostane omejeno vse dokler obstaja verjetnost, da bo ob naknadni odpravi negotovosti, ki je povezana z variabilnim nadomestilom, prišlo do pomembnega zmanjšanja v višini pripoznanih prihodkov. Skupina nima sklenjenih takih pogodb za prodajo elektronske opreme, kjer bi kupci imeli pravico do vračila in količinskih popustov, zato Skupina ne pripozna variabilnega nadomestila.

Pomembna sestavina financiranja

V nekaterih primerih skupina Elrad od svojih kupcev prejme kratkoročne predujme. Na podlagi praktične rešitve iz 63. člena MSRP 15 ne prilagodi obljubljenega zneska nadomestila zaradi učinkov pomembne sestavine financiranja, ker ob začetku pogodbe pričakuje, da bo obdobje od prenosa obljubljenega blaga ali storitve na kupca do plačila nadomestila za to blago ali storitev krajše od enega leta.

Nakupi v imenu kupca

Če pri zagotavljanju blaga ali storitev svojim kupcem sodeluje tudi druga stranka, skupina na podlagi določitve narave svoje obljube kupcu določi, ali v teh transakcijah nastopa kot principal ali agent. Če pred prenosom obljubljenega blaga ali storitev na kupca, skupina to blago in storitve obvladuje, potem nastopa kot principal in pripozna prihodke na bruto osnovi. Če pa skupina samo poskrbi, da drugo podjetje zagotovi kupcu blago ali storitve, potem deluje kot agent in mora prihodke pripoznati v neto znesku, ki predstavlja njeno plačilo za agencijske storitve.

Zneski iz pogodbe

Sredstva iz pogodbe

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki se prenesejo na kupca. Če Skupina blago ali storitve prenese na kupca, preden ta plača nadomestilo ali preden nadomestilo zapade v plačilo, se nadomestilo pripozna kot pogojna obveznost iz pogodbe.

Terjatve iz poslovanja

Terjatev predstavlja pravico Skupine do brezpogojnega zneska nadomestil. Nadomestilo torej v določenem roku zapade v plačilo. Glejte računovodske usmeritve za pripoznanje finančnih instrumentov.

Obveznosti iz pogodb

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je Skupina prejela od kupca (ali ga je kupec dolžan poravnati). Če kupec nadomestilo poravnava pred prenosom blaga ali storitev nanj, se obveznost iz pogodbe pripozna na dan poravnave ali na dan zapadlosti v plačilo (kar nastopi prej). Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko Skupina izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki. Državne podpore, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma pokrivanje določenih stroškov, ostajajo začasno med dolgoročno odloženimi prihodki in se prenašajo med poslovne prihodke skladno z amortiziranjem pridobljenih osnovnih sredstev oziroma z nastajanjem stroškov, za katerih pokrivanje so namenjene.

Finančni prihodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od finančnih sredstev, izterjave odpisane ali oslabiljene terjatve, pozitivne tečajne razlike. Prihodki iz obresti se pripoznavajo ob njihovem nastanku z uporabo veljavne obrestne mere.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke in finančne odhodke.

Poslovni odhodki so enaki vračunanemu stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih proizvodov, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih proizvodov.

Poslovni odhodki se razvrščajo na nabavno vrednost prodanega blaga in materiala, stroške materiala, stroške storitev, stroške dela, odpise vrednosti in druge poslovne odhodke.

Stroški nabavne vrednosti prodanih proizvodov, blaga in materiala se izkazujejo po nakupni ceni, povečani za uvozne in druge dajatve ter neposredne stroške nabave in po izbrani metodi obračunavanja porabljenih zalog.

Stroški materiala in storitev so cenovno izraženi potroški neposrednega materiala in storitev ter tistega dela materiala in storitev, na katerega se nanašajo posredni proizvodjalni stroški ter posredni stroški nabavljanja, prodajanja in splošnih služb. Razvrščeni so po izvornih vrstah.

Stroški materiala, ki se pred uporabo zadržujejo v zalogah, so izkazani v zneskih, ki oblikujejo vrednost zalog, z uporabo metode tehtanih povprečnih cen. Stroški materiala in storitev, ki se pred uporabo ne zadržujejo v zalogah, se praviloma izkazujejo v dejanskih zneskih ob nabavi takšnega materiala in storitev.

Stroški dela in stroški povračil zaposlencem so vse oblike poplačil, ki jih zaposleni dobijo v zameno za njihovo službovanje in se jih obravnava kot stroške dela. Z zaslužki so povezane tudi dajatve, ki povečujejo stroške dela.

Na bilančni presečni dan se vračuna stroške neizkoriščenih dopustov. Pričakovani stroški nabiranja plačanih odsotnosti se meri kot dodatni znesek, za katerega se pričakuje, da se ga bo plačalo zaradi neizrabljene pravice, ki se je nabrala do datuma bilance stanja.

Stroški dela se obračunavajo skladno z zakonom, s kolektivno pogodbo, splošnim aktom podjetja in pogodbo o zaposlitvi.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, če se ti ne usredstvi, negativne tečajne razlike, popravke vrednosti terjatev. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere.

Davek iz dobička

Davek iz dobička je obračunan na podlagi prihodkov in odhodkov, ki so vključeni v konsolidiran izkaz poslovnega izida za leto 2020 v skladu s Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb. Obveznosti ali terjatve za tekoče davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj in davčnih predpisov, veljavnih na dan bilance stanja.

Odloženi davki

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik. Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, v kolikor je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj za katere se pričakuje, da bodo uporabljene ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje in davčni predpisi, veljavni na dan bilance stanja.

Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti, bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev (metoda merjenja ali poslovna združitve) bodisi zaradi dodatnih razkritij poštenih vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Družba pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov družba uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, družba za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v okviru politike za vsako od skupin.

3.3.4 Na novo sprejeti standardi in pojasnila

Računovodske usmeritve, uporabljene pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov, so enake kot pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov za predhodno poslovno leto. Izjema so na novo sprejeti oziroma spremenjeni standardi in pojasnila, ki so v veljavi za letna obdobja z začetkom 1. 1. 2020 ali kasneje in, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

Temeljni okvir standardov MSRP

Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) je 29. marca 2018 objavil prenovo temeljnega okvira standardov pri računovodskem poročanju. Temeljni okvir določa celovit niz konceptov pri finančnem poročanju, določanju standardov, navodil za pripravljavce doslednih računovodskih usmeritev in za lažje razumevanje in interpretacijo standardov. UOMRS je objavil tudi ločen spremni dokument »Spremembe sklicev na temeljni okvir standardov MSRP«, ki je predstavitev dopolnil zadevnih standardov in služi za namen posodobitve sklicev na prenovljen temeljni okvir. Cilj odbora je nuditi podporo pri prehodu na prenovljen temeljni okvir podjetjem, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi navodil temeljnega okvira takrat, kadar določene transakcije ne obravnava noben standard MSRP. Za pripravljavce, ki svoje računovodske usmeritve sprejemajo na podlagi temeljnega okvira, velja prenovljen temeljni okvir za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje.

MSRP 3: Poslovne združitve (dopolnila)

UOMRS je objavil dopolnila pri opredelitvi poslovanja (dopolnila standarda MSRP 3), z namenom odpraviti negotovost pri določanju, ali gre za prevzem poslovanja ali skupine sredstev. Dopolnila veljajo za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema v obdobju prvega letnega poročanja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje, in za prevzem sredstev ob začetku tega obdobja ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena

Dopolnila standarda ne vplivajo na računovodske izkaze Skupine.

Standard MRS 1 Predstavljanje računovodskih izkazov in standard MRS 8 Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake: Opredelitev izraza »pomembno« (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Dopolnila pojasnjujejo opredelitev izraza pomembno in način njegove uporabe. V skladu z novo opredelitvijo »so informacije pomembne, če se lahko upravičeno pričakuje, da bo njihova opustitev, napačna navedba ali prikrivanje, vplivala na splošne odločitve primarnih uporabnikov računovodskih izkazov, ki te odločitve sprejemajo na podlagi računovodskih izkazov, ki zagotavljajo finančne informacije določenega podjetja«. Poleg tega je Odbor jasneje obrazložil tudi pojasnila, ki spremljajo opredelitev. Dopolnila obenem zagotavljajo usklajenost opredelitve izraza »pomembno« z vsemi standardi MSRP

Dopolnila standarda ne vplivajo na računovodske izkaze Skupine.

Reforma referenčne obrestne mere - MSRP 9, MRS 39 in MSRP 7 (dopolnila)

Septembra 2019 je v okviru zaključne faze odziva na učinke reforme medbančnih obrestnih mer (IBOR) na računovodsko poročanje podjetij, Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) objavil dopolnila standardov MSRP 9, MRS 39 in MSRP 7. Dopolnila obravnavajo zadeve, ki vplivajo na finančno poročanje v obdobju pred zamenjavo obstoječe referenčne obrestne mere z nadomestno obrestno mero ter posledice tega na posebne zahteve v povezavi z računovodskim varovanjem pred tveganjem iz standardov MSRP 9 Finančni instrumenti in MRS 39 Finančni instrumenti: Pripoznanje in merjenje, pri čemer mora podjetje upoštevati rezultate analize predvidenega poslovanja v prihodnosti. Podjetja lahko za pripoznanje vseh varovanj pred tveganjem na katere ima neposreden vpliv reforma referenčne obrestne mere, uporabijo začasno olajšavo in v obdobju negotovosti pred zamenjavo obstoječe referenčne obrestne mere z nadomestno skoraj netvegano obrestno mero, nadaljujejo s pripoznanjem računovodskega varovanja pred tveganjem. Dopolnila standarda MSRP 7 Finančni instrumenti: Razkritja v povezavi z dodatnimi razkritji z vidika negotovosti, ki izhajajo iz reforme referenčne obrestne mere. Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2020 ali kasneje in jih morajo podjetja uporabiti za nazaj. V drugi fazi projekta

(osnutek) se bo Odbor posvetil zadevam, ki bi lahko vplivale na računovodsko poročanje v obdobju, ko podjetje obstoječo referenčno obrestno mero nadomesti z netvegano obrestno mero.

Dopolnila standarda ne vplivajo na računovodske izkaze Skupine.

A. Standardi, ki so izdani in še niso v veljavi in jih skupina ni predčasno sprejela

V nadaljevanju je predstavitev standardov in pojasnil, ki jih je sprejela EU, vendar do datuma konsolidiranih računovodskih izkazov, še niso stopila v veljavo. Skupina namerava te standarde in pojasnila upoštevati pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Skupina ni sprejela nobenega od spodaj navedenih standardov pred začetkom njihove uporabe.

Dopolnila MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med naložbenikom in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom

Dopolnila obravnavajo znano neskladje med zahtevami standarda MSRP 10 in tistimi iz standarda MRS 28 pri obravnavi prodaje ali prispevka sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupnim podvigom. Glavna posledica dopolnil je, da podjetje pripozna celoten znesek dobička ali izgube kadar transakcija vključuje poslovanje (ne glede na to, ali se nahaja v hčerinski družbi ali ne). Za transakcije s sredstvi, ki jih podjetje ne uporablja pri poslovanju, pripozna le del dobička ali izgube tudi kadar se sredstva nahajajo v hčerinski družbi. Decembra 2015 je Odbor za mednarodne računovodske standarde datum začetka veljavnosti standarda odložil za nedoločen čas, v pričakovanju rezultatov projekta raziskave obračunavanja sredstev po kapitalski metodi. Dopolnil standarda še ni odobrila EU.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MRS 1 Predstavitev računovodskih izkazov: Razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2022 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. V odgovor na pandemijo koronavirusa Covid-19 je UOMRS odložil datum začetka veljavnosti za eno leto, tj. do 1. januarja 2023, da bi podjetjem zagotovila dovolj časa za izvedbo kakršnih koli sprememb v razvrstitvi obveznosti kot posledica dopolnil standarda. Dopolnila služijo kot pomoč podjetjem pri odločitvi, ali naj v izkazu finančnega položaja dolg in druge obveznosti z negotovim datumom poravnave razvrsti med kratkoročne ali nekratkoročne obveznosti in tako zagotoviti večjo doslednost pri upoštevanju zahtev standarda. Dopolnila vplivajo na predstavitev obveznosti v izkazu finančnega položaja, ne spreminjajo pa obstoječih zahtev v povezavi z merjenjem ali obdobjem pripoznanja bodisi sredstev, obveznosti, prihodkov ali odhodkov, bodisi informacij v razkritjih k tem postavkam. Prav tako dopolnila pojasnjujejo zahteve v povezavi z razvrstitvijo dolgov, ki jih lahko podjetje poravna z izdajo lastnih kapitalskih instrumentov. Evropska unija še ni odobrila dopolnil standarda.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MSRP 3 Poslovne združitve; MRS 16 Opremetena osnovna sredstva; MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva ter letne izboljšave 2018-2020 (dopolnila)

- Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2022 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. UOMRS je objavil naslednja omejena dopolnila standardov MSRP:*
- Dopolnila standarda MSRP 3 Poslovne združitve so namenjene posodobitvi sklica v standardu MSRP 3 na temeljni okvir standardov računovodskega poročanja, pri čemer pa ne spreminjajo računovodskih zahtev pri obračunavanju poslovnih združitvev.*

- **MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva (dopolnila)** Dopolnila podjetju prepovedujejo, da bi od stroškov nabave nepremičnin, strojev in opreme odštela izkupiček od prodaje proizvodov v obdobju priprave sredstva na njegovo predvideno uporabo. Podjetje pripozna izkupiček od prodaje in s tem povezane stroške v poslovnem izidu.
- **MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva (dopolnila)** Dopolnila določajo stroške, ki jih podjetje upošteva pri opredelitvi stroškov izpolnitve pogodbe pri odločanju, ali je pogodba kočljiva.
- **Letne izboljšave 2018-2020** prinašajo nekatera manjša dopolnila standardov MSRP 1 - Prva uporaba mednarodnih standardov računovodskega poročanja, MSRP 9 - Finančni instrumenti, MRS 41 - Kmetijstvo ter ilustrativne primere k standardu MSRP 16 - Najemi

Dopolnil standardov Evropska unija še ni odobrila

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

MSRP 16 Najemi-spremembe najemnin zaradi posledic pandemije koronavirusa Covid 19 (dopolnila)

Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. junija 2020 ali kasneje in jih morajo podjetja uporabiti za nazaj. Zgodnja uporaba je dovoljena tudi pri pripravi računovodskih izkazov, ki jih na dan 28. maja 2020 poslovodstvo še ni odobrilo. Namen dopolnil je najemnikom olajšati uporabo standarda MSRP 16 pri obračunavanju sprememb najemnin, ki so neposredna posledica pandemije koronavirusa Covid-19. Dopolnila omogočajo najemniku uporabo praktične rešitve tako, da vsako spremembo najemnin, ki je neposredna posledica pandemije obračuna na enak način, kot druge spremembe, ki sodijo v sklop standarda MSRP 16 (razen sprememb najemnin) pod pogojem, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- sprememba najemnin ima za posledico spremembo nadomestila za najem, ki je ali enako ali manjše od nadomestila določenega neposredno pred spremembo;
- vsako znižanje najemnin vpliva samo na plačila, ki po prvotni pogodbi zapadejo v plačilo 30. junija 2021 ali prej;
- vsi drugi pogoji najema ostanejo v veliki meri nespremenjeni.

Skupina ocenjuje, da dopolnitve ne bodo imele nikakršnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze.

Reforma referenčne obrestne mere - druga faza - MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 (dopolnila)

Avgusta 2020 je UOMRS objavil rezultate druge faze reforme referenčne obrestne mere in sicer dopolnitve standardov MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 ter s tem zaključil svoje delo v odgovor na reformo referenčne obrestne mere. Dopolnila vsebujejo začasno olajšavo pri poročanju učinkov zamenjave medbančne obrestne mere (IBOR) z alternativno skoraj netvegano obrestno mero (RFR) na računovodsko poročanje. Dopolnila omogočajo podjetjem praktično rešitev pri obračunu sprememb osnove za določanje pogodbenih denarnih tokov finančnih sredstev in obveznosti pri čemer mora podjetje učinkovito obrestno mero prilagoditi tako, da odraža gibanje tržne obrestne mere. Poleg tega dopolnila omogočajo podjetjem določene olajšave od ukinitve varovanja pred tveganjem, vključno z začasno oprostitvijo od zahteve, da mora referenčna obrestna mera, ki je opredeljena kot varovana postavka, izpolnjevati ločeno opredeljive zahteve. Poleg tega dopolnila standarda MSRP 4 zavarovalnicam, ki še vedno uporabljajo MRS 39, omogočajo enake olajšave kot tiste, ki jih uvajajo dopolnila standarda MSRP 9. Dopolnila standarda MSRP 7 Finančni instrumenti: Razkritja od podjetja zahtevajo ustrezna razkritja, ki uporabnikom računovodskih izkazov omogočajo razumevanje učinka reforme referenčne obrestne mere na njegove finančne instrumente in strategijo upravljanja s tveganji. Dopolnila veljajo za letna obdobja z začetkom 1. januarja 2021 ali kasneje. Zgodnja uporaba dopolnil je dovoljena. Podjetje mora dopolnila uporabiti za nazaj, pri čemer pa mu ni treba preračunati podatkov preteklega obdobja. Dopolnil standarda Evropska unija še ni odobrila

Skupina ocenjuje morebiten vpliv teh dopolnil na konsolidirane računovodske izkaze.

3.4 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

3.4.1 Neopredmetena sredstva in druga dolgoročna sredstva

Poslovno leto 2020	Dolg. premoženjske pravice	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Druga dolgoročna sredstva	v EUR
				Skupaj
Nabavna vrednost				
1. Začetno stanje	1.979.850	0	0	1.979.850
2. Pridobitve	163.277	0	0	163.277
3. Odtujitve	-97.780	0	0	-97.780
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	-36.180	0	0	-36.180
Končno stanje	2.009.167	0	0	2.009.167
Popravek vrednosti				
1. Začetno stanje	1.372.883	0	0	1.372.883
2. Amortizacija	193.747	0	0	193.747
3. Odtujitve	-78.385	0	0	-78.385
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	-22.267	0	0	-22.267
Končno stanje	1.465.979	0	0	1.465.979
Neodpisana vrednost				
1. Začetno stanje	606.967	0	0	606.967
2. Končno stanje	543.188	0	0	543.188

Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročne premoženjske pravice.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena. Indikatorjev slabitev ni bilo. Skupina je na dan 31.12.2020 ni imela neodstopnih obveznosti za nakup neopredmetenih osnovnih sredstev.

Poslovno leto 2019	v EUR			
	Dolg. premoženjske pravice	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Druga dolgoročna sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost				
1. Začetno stanje	1.506.056	0	0	1.506.056
2. Pridobitve	468.492	0	0	468.492
3. Odtujitve	0	0	0	0
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	5.302	0	0	5.302
Končno stanje	1.979.850	0	0	1.979.850
Popravek vrednosti				
1. Začetno stanje	1.154.340	0	0	1.154.340
2. Amortizacija	215.316	0	0	215.316
3. Odtujitve	0	0	0	0
4. Drugo (prevedbene razlike,...)	3.227	0	0	3.227
Končno stanje	1.372.883	0	0	1.372.883
Neodpisana vrednost				
1. Začetno stanje	351.716	0	0	351.716
2. Končno stanje	606.967	0	0	606.967

3.4.2 Opredmetena osnovna sredstva

Poslovno leto 2020							v EUR
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	OS v gradnji ali izdelavi	Predujmi za OS	Skupaj
Nabavna vrednost							
1. Začetno stanje	1.214.602	16.589.256	35.902.739	7.210.445	5.905.827	358.459	67.181.328
2. Pridobitve	547.251	1.640.166	3.553.084	422.564	653.980	11.914	6.828.959
3. Prenos v uporabo	0	4.554.487	790.729	25.579	-5.370.796	0	0
4. Odtujitve	0	0	-396.716	-543.040	0	0	-939.756
5. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
6. Prevedbene razlike	-99.280	0	-378.514	-161.261	-703.726	-24.636	-1.367.418
Končno stanje	1.662.573	22.783.909	39.471.322	6.954.287	485.286	345.737	71.703.114
Popravek vrednosti							
1. Začetno stanje	0	3.425.667	19.017.452	4.523.639	241	0	26.966.999
2. Amortizacija	0	679.204	3.443.414	607.550	0	0	4.730.169
3. Odtujitve	0	0	-392.563	-524.446	0	0	-917.009
4. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
5. Prevedbene razlike	0	-4.167	-169.760	16.815	0	0	-157.113
Končno stanje	0	4.100.704	21.898.543	4.623.558	240	0	30.623.046
Neodpisana vrednost							
1. Začetno stanje	1.214.602	13.163.589	16.885.286	2.686.807	5.905.587	358.459	40.214.329
2. Končno stanje	1.662.573	18.683.205	17.572.778	2.330.729	485.045	345.737	41.080.068

Osnovna sredstva so zastavljena kot jamstvo za obveznosti do bank. Knjigovodska vrednost zastavljenih osnovnih sredstev je na dan 31.12.2020 znašala 9.374.052 EUR (oprema v višini 1.472.420 EUR in nepremičnine v višini 7.901.631 EUR), na dan 31.12.2019 pa je znašala 9.257.894 EUR.

Skupina uporablja osnovna sredstva z nabavno vrednostjo 11.751.159 EUR, ki so bila do 31.12.2020 že do konca amortizirana (sedanja vrednost je 0). Indikatorjev slabitev osnovnih sredstev ni bilo.

Skupina je na dan 31.12.2020 ni imela neodstopnih obveznosti za nakup opredmetenih osnovnih sredstev.

							v EUR
Poslovno leto 2019	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	OS v gradnji ali izdelavi	Predujmi za OS	Skupaj
Nabavna vrednost							
1. Začetno stanje	516.723	12.890.871	30.850.585	5.680.772	2.402.975	515.034	52.856.959
2. Pridobitve	693.584	0	5.294.061	1.592.021	7.228.350	-156.575	14.651.441
3. Prenos v uporabo	0	3.725.509	0	0	-3.725.509	0	0
4. Odtujitve	0	-27.124	-324.160	-76.064	0	0	-427.348
5. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
6. Prevedbene razlike	4.295	0	82.251	13.717	12	0	100.275
Končno stanje	1.214.602	16.589.256	35.902.739	7.210.445	5.905.827	358.459	67.181.328
Popravek vrednosti							
1. Začetno stanje	0	2.958.185	16.251.878	3.926.366	236	0	23.136.665
2. Amortizacija	0	472.350	2.967.583	663.732	0	0	4.103.665
3. Odtujitve	0	-4.867	-250.064	-75.591	0	0	-330.523
4. Reklasifikacija	0	0	0	0	0	0	0
5. Prevedbene razlike	0	0	48.055	9.132	5	0	57.192
Končno stanje	0	3.425.667	19.017.452	4.523.639	241	0	26.966.999
Neodpisana vrednost							
1. Začetno stanje	516.723	9.932.686	14.598.707	1.754.406	2.402.739	515.034	29.720.295
2. Končno stanje	1.214.602	13.163.589	16.885.286	2.686.807	5.905.587	358.459	40.214.329

Opredmetena osnovna sredstva v najemu – pravica do uporabe sredstev

Poslovno leto 2020	v EUR		
	Pravica do uporabe- Zemljišča in zgradbe	Pravica do uporabe- Oprema	Pravica do uporabe- Skupaj
Nabavna vrednost			
1. Začetno stanje	1.882.351	79.288	1.961.639
2. Pridobitve	847.632	88.629	936.261
3. Prenos v uporabo	0	0	0
4. Odtujitve	-42.787	-58.915	-101.702
5. Drugo (prevedbene razlike,...)	-32.270	0	-32.270
Končno stanje	2.654.926	109.002	2.763.928
Popravek vrednosti			
1. Začetno stanje	327.078	43.998	371.076
2. Amortizacija	470.353	26.849	497.202
3. Odtujitve	-2.651	-58.915	-61.566
4. Prevrednotenje	0	0	0
5. Drugo (prevedbene razlike,...)	-9.097	-868	-9.965
Končno stanje	785.682	11.064	796.746
Neodpisana vrednost			
1. Začetno stanje	1.555.273	35.290	1.590.563
2. Končno stanje	1.869.243	97.938	1.967.183

Skupina je v skladu z novim računovodskim standardom MSRP 16 v letu 2019 spremenila način izkazovanja učinkov iz najemnih pogodb, razen v primerih kratkoročnih najemov, najemov manjše vrednosti in najemov, ki so zaradi predmeta najema izvzeti iz standarda MSRP 16 in za pripoznanje in merjenje vseh najemov uporabila enoten pristop. Skupina je tako pripoznala pravico do uporabe sredstev in obveznosti iz najemnin, ki so bile pred prehodom na MSRP 16 pripoznane kot poslovni najemi.

Skupina ima v najemu poslovne prostore in različno opremo. Trajanje najema se razlikuje glede na vrsto sredstva v najemu, in sicer:

- za poslovne prostore: 10 let,
- za opremo: do 5 let.

Plačila obveznosti najemnika iz najema sredstev niso zavarovana. Za pripoznanje obveznosti iz kratkoročnih najemov in najemov sredstev manjše vrednosti uporablja Skupina izjemo, ki jo omogoča standard. Zneski najemnin so pogodbeno določeni in so fiksni.

Poslovno leto 2019			v EUR
	Pravica do uporabe- Zemljišča in zgradbe	Pravica do uporabe- Oprema	Skupaj
Nabavna vrednost			
1. Pripoznavanje ob prvi uporabi na dan 1. 1. 2019	1.882.351	79.288	1.961.639
2. Povečanja-novi najemi ali spremenjeni pogoji	0	0	0
3. Zmanjšanja-prekinjeni najemi ali spremenjeni pogoji	0	0	0
4. Popravek vrednosti (amortizacija)	-329.795	-43.998	-373.793
5. Prevedbene razlike	2.718	0	0
Stanje 31.12.2019	1.555.273	35.290	1.590.563

3.4.3 Zaloge

Zaloge	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
1. Material	28.636.279	24.775.980
2. Nedokončana proizvodnja	2.981.480	2.845.695
3. Proizvodi in trgovsko blago	6.965.471	11.084.090
4. Predujmi za zaloge	573.771	245.912
Skupaj zaloge	39.157.001	38.951.678

Vrednost zalog se je glede na preteklo leto povečala. Razlog je predvsem v podaljšanju dobavnih rokov materiala in surovin.

Spremembe zalog zaradi:	v EUR	
	2020	2019
- inventurni presežki	443.555	748.569
- inventurni primanjkljaji	-467.833	-835.933
- odpisi vrednosti zalog zaradi sprememb kakovosti ali vrednosti	-745.281	-963.285

Vrednost zalog na konsignaciji pri kupcih je na dan 31.12.2020 znašala 2.307.142 EUR (na 31.12.2019: 2.700.280 EUR). Zastavljenih zalog ni bilo. Knjigovodska vrednost ne presega čiste iztržljive vrednosti.

3.4.4 Kratkoročne finančne naložbe

Dana posojila drugim	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročna posojila		
1. Posojila dana drugim	450.000	200.000
Skupaj kratkoročna posojila	450.000	200.000
Skupaj dana posojila drugim	450.000	200.000

Kratkoročna dana posojila v višini 450.000 EUR se nanašajo na dana posojila povezanim osebam. Slednja so bila obrestovana po priznani obrestni meri za posojila med povezanimi osebami na podlagi Pravilnika o priznani obrestni meri.

Na dan 31.12.2020 ni bilo zapadlih kratkoročnih danih posojil. Posojila niso zavarovana.

3.4.5 Poslovne terjatve

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve		
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	21.478.708	17.123.026
2. Druge kratkoročne terjatve	3.740.434	2.872.264
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	25.219.142	19.995.290
Skupaj poslovne terjatve	25.219.142	19.995.290

V letu 2020 Skupina ni oblikovala dodatnih popravkov terjatev (v 2019: 0 EUR). Odpisali smo terjatve v vrednosti 7.236 EUR. Ocenjuje se, da so vse izkazane terjatve iztržljive. Družba ima del terjatev (1.696.970 EUR) zastavljenih kot jamstvo za posojila najeta pri bankah (na 31.12.2019: 0 EUR). Druge kratkoročne terjatve v največjem delu predstavljajo terjatve do držav, in sicer iz naslova vračila lokalnih davščin (npr. DDV).

3.4.6 Denarna sredstva

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Denarna sredstva		
1. Gotovina	934	5.249
2. Denar na transakcijskih računih	12.749.153	6.221.908
Skupaj denarna sredstva	12.750.087	6.227.157

Na 31.12.2020 družba nima koriščenega limita na transakcijskih računih (na 31.12.2019: 1.969.716 EUR). Na 31.12.2019 je bil znesek koriščenih limitov izkazan v okviru kratkoročnih finančnih obveznosti. Znesek odobrenega neizkoriščenega limita na 31.12.2020 znaša 9.500.000 EUR (31.12.2019: 1.030.284 EUR).

3.4.7 Kapital

Kapital	v EUR			
	31.12.2020	Povečanja	Zmanjšanja	31.12.2019
1. Vpoklicani kapital	187.781	0	0	187.781
2. Kapitalske rezerve	89.794	0	0	89.794
3. Rezerve iz dobička	44.656	20.000	0	24.656
4. Revalorizacijske rezerve	-1.077.510	0	530.661	-546.849
5. Zadržani poslovni izid	74.555.485	9.563.222	0	64.992.264
6. Prevedbeni popravek kapitala	2.097.055	-547.534	0	2.644.589
Skupaj kapital	75.897.261	9.035.688	530.661	67.392.234

V letu 2020 je obvladujoča družba imela eno skupščino, na kateri lastniki pa niso obravnavali izplačila dividend. Izplačila dividend v letu 2020 tako ni bilo.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na:

- spremembo presežka iz prevrednotenja za aktuarske primanjkljaje in presežke (-122.807 EUR) in
- spremembo v pošteni vrednosti instrumenta za varovanje pred tveganjem pred spremenljivostjo obrestnih mer in forward posle iz naslova nakupa USD, ki vključuje spremembe vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov, ki se uporabljajo za namene ščitenja denarnega toka (-407.853 EUR).

Bilančni dobiček	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
1. Zadržani poslovni izid	74.555.485	64.992.264
Skupaj bilančni dobiček	74.555.485	64.992.264

Bilančni dobiček na dan 31.12.2020 znaša 74.555.485 EUR in ostane nerazporejen.

Kapitalske rezerve	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
1. Zneski od odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	89.794	89.794
Skupaj kapitalske rezerve	89.794	89.794

3.4.8 Dolgoročne rezervacije in pasivne časovne razmejitve

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Dolgoročne rezervacije in pasivne časovne razmejitve		
Rezervacije za pokojnine in podobno		
1. Jubilejne nagrade	333.012	296.804
2. Odpravnine ob upokojitvi	1.611.376	1.332.571
Skupaj rezervacije za pokojnine in podobno	1.944.388	1.629.375
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	313.600	419.883
Skupaj rezervacije in druge dolgoročne obveznosti	2.257.988	2.049.258

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo prejeta nepovratna sredstva s strani države za investicijo v proizvodno opremo.

Tabela gibanj rezervacij in drugih dolgoročnih obveznosti

	v EUR			
	Druge dolgoročne obveznosti	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj
Stanje 31. 12. 2018	523.422	246.876	988.168	1.758.467
Izplačilo	0	-15.597	-39.823	-55.420
Odprava	-103.540	0	0	-103.540
Oblikovanje	0	42.629	164.539	207.169
Aktuarske razlike	0	22.896	219.687	242.582
Stanje 31. 12. 2019	419.883	296.804	1.332.571	2.049.258
Izplačilo	0	-26.927	-28.603	-55.529
Odprava	-419.883	0	0	-419.883
Oblikovanje	313.600	45.867	171.709	531.176
Aktuarske razlike	0	17.268	135.699	152.966
Stanje 31. 12. 2020	313.600	333.012	1.611.376	2.257.988

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade temeljijo na aktuarskem izračunu, ki je bil opravljen po stanju na dan 31.12.2020 v obvladujoči družbi in v odvisnih družbah Elrad Electronics in Elrad Serbia. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v odvisni družbi Elrad Dongguan in Elrad Mehika v skladu z lokalno zakonodajo niso oblikovane.

Iz vidika pomembnosti v nadaljevanju pojasnjujemo rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade oblikovane v družbi Elrad Electronics:

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile izračunane na osnovi naslednjih predpostavk:

- verjetnosti smrtnosti (SLO2007; selekcijski faktor za aktivno populacijo 75%);
- verjetnosti invalidnosti;
- upokojevanje v skladu z modelom na osnovi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2; Uradni list RS 96/2012);
- fluktuacija kadrov:
  - o 3% v intervalu do 40 let,
  - o 2% v intervalu od 41 do 50 let,
  - o 0% v intervalu od 51 let;
- diskontna stopnja 0,7782% (=Markit iBoxx € Corporates AA 10+; EOD-31.12.2019);
- rast plač v Republiki Sloveniji 3,5% (v letu 2018: 3 %);
- rast plač v podjetju 3,5% (v letu 2018: 3 %);
- rast plač v elektroindustriji Slovenije 2,0%
- prispevna stopnja delodajalca 16,1% (v primeru izplačil, ki so višja od zneskov, ki jih določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, 140/2006, 76/2008));
- rast zneskov iz Uredbe 0,25%.

Analiza občutljivosti pričakovane sedanje vrednosti obveznosti na spremembo pomembnejših aktuarskih predpostavk (v družbi Elrad Electronics):

Parameter (sprememba; tip)	Pričakovana sedanja vrednost obveznosti			v EUR
	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	
Diskontna stopnja (+0,50%; absolutno)	316.403	1.383.973	1.700.375	
Diskontna stopnja (-0,50%; absolutno)	531.064	1.657.548	2.188.612	
Rast plač (+0,50%; absolutno)	352.241	1.657.980	2.010.221	
Rast plač (-0,50%; absolutno)	315.114	1.381.799	1.696.913	
Fluktuacija kadra (+1,00%; relativno)	300.123	1.265.296	1.565.419	
Fluktuacija kadra (-1,00%; relativno)	361.982	1.641.196	2.003.178	
Pričakovano trajanje življenje (+1 leto)	333.271	1.517.254	1.850.525	
Pričakovano trajanje življenje (-1 leto)	332.734	1.507.310	1.840.044	

Parameter (sprememba; tip)	Absolutna razlika sedanje vrednosti			v EUR
	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	
Diskontna stopnja (+0,50%; absolutno)	-16.609	-128.527	-145.136	
Diskontna stopnja (-0,50%; absolutno)	18.052	145.048	163.100	
Rast plač (+0,50%; absolutno)	19.229	145.481	164.710	
Rast plač (-0,50%; absolutno)	-17.898	-130.700	-148.598	
Fluktuacija kadra (+1,00%; relativno)	-32.890	-247.203	-280.093	
Fluktuacija kadra (-1,00%; relativno)	28.969	128.697	157.666	
Pričakovano trajanje življenje (+1 leto)	259	4.755	5.014	
Pričakovano trajanje življenje (-1 leto)	-278	-5.189	-5.467	

Parameter (sprememba; tip)	Relativna razlika sedanje vrednosti			v EUR
	Jubilejne nagrade	Odpravnine ob upokojitvi	Skupaj	
Diskontna stopnja (+0,50%; absolutno)	-4,99%	-8,50%	-7,86%	
Diskontna stopnja (-0,50%; absolutno)	5,42%	9,59%	8,84%	
Rast plač (+0,50%; absolutno)	5,77%	9,63%	8,92%	
Rast plač (-0,50%; absolutno)	-5,37%	-8,64%	-8,05%	
Fluktuacija kadra (+1,00%; relativno)	-9,88%	-16,34%	-15,18%	
Fluktuacija kadra (-1,00%; relativno)	8,70%	8,51%	8,54%	
Pričakovano trajanje življenje (+1 leto)	0,08%	0,31%	0,27%	
Pričakovano trajanje življenje (-1 leto)	-0,08%	-0,34%	-0,30%	

3.4.9 Finančne obveznosti

	v EUR	
Prejeta posojila od bank	31.12.2020	31.12.2019
Dolgoročna posojila		
1. Nova Ljubljanska banka, d. d. Ljubljana	0	320.000
2. NKBM, d.d. Maribor	5.281.791	6.657.475
3. BKS Bank AG, Bančna podružnica	640.000	1.320.000
4. Sberbank banka d.d.	969.698	0
Skupaj dolgoročna posojila	6.891.488	8.297.475
Kratkoročna posojila		
1. Nova Ljubljanska banka, d. d. Ljubljana	743.537	1.064.667
2. BKS Bank AG, Bančna podružnica	680.000	880.000
3. UniCredit Banka Slovenija, d.d.	1.360.000	2.614.380
4. NKBM, d.d. Maribor	0	2.970.669
5. Sberbank banka d.d.	4.727.272	3.000.000
Skupaj kratkoročna posojila	7.510.809	10.529.716
Skupaj prejeta posojila od bank	14.402.298	18.827.191

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Stanje 1. januarja	18.827.191	18.818.757
Prejemki pri prejetih posojilih	5.878.137	6.490.201
Izdatki pri prejetih posojilih	-10.303.030	-6.481.767
Stanje 31. decembra	14.402.298	18.827.191

Dolgoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo prejeta posojila za investicije v poslovne prostore, za investicije v proizvodno opremo ter za financiranje trajnih obratnih sredstev.

V letu 2020 je Skupina najela eno novo dolgoročno posojilo v višini 2.000.000 EUR.

Vsa obstoječa dolgoročna posojila se vračajo po amortizacijskih načrtih. Vsi obroki dolgoročnih posojil, ki zapadejo v letu 2021 so izkazani med kratkoročnimi posojili.

Obrestne mere dolgoročnih posojil so ali dogovorjene fiksne obrestne mere ali spremenljive obrestne mere vezane na ali 3-mesečni EURIBOR ali 6-mesečni EURIBOR + dogovorjene odstotne točke. Dolgoročno posojilo v nominalni vrednosti 8.500.000 EUR je ščiteno z izvedenim finančnim instrumentom (IRS, obrestna zamenjava), poštna vrednost katerega je izkazana med finančnimi obveznostmi in kapitalom družbe (-181.791 EUR). Sprememba poštna vrednosti tega instrumenta (IRS) v letu 2020 znaša 15.684 EUR. To in pa knjiženje poštna vrednosti forward poslov za nakup USD (423.537 EUR) sta edini nedenarni spremembi v finančnih obveznostih v letu 2020.

Posojila so zavarovana z zastavno pravico na nepremičnini, proizvodni opremi ali poslovnih terjatvah.

Kratkoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo prejeta posojila za financiranje obratnih sredstev. Skupina jih ima najete v obliki kratkoročnih posojil, revolving posojil ali negativnim stanjem (limitom) na transakcijskem računu. Posojila niso zavarovana. Obrestne mere so ali dogovorjene fiksne obrestne mere ali spremenljive obrestne mere vezane na 3-mesečni ali 6-mesečni EURIBOR + dogovorjene odstotne točke.

Vsa posojila so najeta v EUR valuti.

Med finančnimi obveznostmi družba izkazuje tudi obveznosti z naslova najemov (MSRP 16).

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Obveznosti iz najemov		
Dolgoročne obveznosti iz najemov		
1. Obveznost iz najema iz naslova razdolžnin in obresti	1.603.324	1.564.101
Kratkoročne obveznosti iz najemov		
1. Obveznost iz najema iz naslova razdolžnin in obresti	441.009	73.617
Skupaj finančne obveznosti iz najemov	2.044.333	1.637.718
Skupaj obveznosti iz najemov	2.044.333	1.637.718

3.4.10 Poslovne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Poslovne obveznosti		
Kratkoročne poslovne obveznosti		
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	21.107.918	13.711.045
2. Druge kratkoročne obveznosti	4.948.924	3.449.842
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti	26.056.842	17.160.887
Skupaj poslovne obveznosti	26.057.516	17.160.887

Skupina nima dolgoročnih poslovnih obveznosti z rokom dospelosti nad pet let.

Druge kratkoročne obveznosti se nanašajo predvsem na obveznosti do zaposlenih iz naslova plač in države iz naslova davščin.

3.4.11 Druge kratkoročne obveznosti

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Druge kratkoročne obveznosti		
1. Nagrade zaposlenim	925.507	750.599
2. Neizkoriščeni dopusti	393.079	224.379
3. Drugi stroški	1.127.610	749.721
Skupaj druge kratkoročne obveznosti	2.446.196	1.724.699
Skupaj druge kratkoročne obveznosti	2.446.196	1.724.699

3.4.12 Pogojne obveze in zaveze

	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Hipoteka na osnovnih sredstvih	6.980.000	10.862.288
Prejete garancije, Zavarovalnica Triglav	-160.000	160.000
Dana poročila	603.559	473.344
Skupaj zabilančna evidenca	7.423.559	11.495.632

3.4.13 Transakcije s povezanimi osebami

Neposredno in končno obvladujoča družba Skupine Elrad je Kona International GmbH. Končna obvladujoča stranka in lastnik Kone International GmbH je gospod Scott Faude.

Lastniki Skupine Elrada imajo lastniške deleže tudi v drugih družbah, ki so navedene v spodnjih tabelah.

	v EUR	
	2020	2019
Prodaja in nabava		
Prodaja povezanim družbam:		
1. Elrad WS, d.o.o.	271.152	230.358
2. Elrad WS-S d.o.o.	81.648	141.218
3. Dafra Kontakt tehnologija, d.o.o.	0	26.191
4. Expertise for Innovation	0	0
Skupaj prodaja povezanim družbam	352.799	397.767
Nakupi od povezanih družb		
1. Elrad WS, d.o.o.	1.414.269	0
2. Elrad WS-S d.o.o.	2.757.663	6.759.920
3. Dafra Kontakt tehnologija, d.o.o.	420.898	1.153.694
4. Expertise for Innovation	244.529	364.809
5. Kona International GmbH	3.903.034	181.736
6. R.Faude Consulting	1.375.229	1.518.734
Skupaj nakupi pri povezanih družbah	10.115.621	9.978.893

	v EUR	
Terjatve in obveznosti	31.12.2020	31.12.2019
Terjatve do povezanih družb		
1. Elrad WS, d.o.o.	146.581	40.227
2. Elrad WS-S d.o.o.	-2.459	15.069
Skupaj terjatve do povezanih družb	144.122	55.296
Obveznosti do povezanih družb		
1. Elrad WS, d.o.o.	311.934	44.509
2. Elrad WS-S d.o.o.	-97.250	168.285
3. Dafra Kontakt tehnologija, d.o.o.	-64.257	28.509
4. Expertise for Innovation	124.184	34.020
5. Kona International GmbH	1.073.322	601.454
6. R.Faude Consulting	0	474.099
Skupaj obveznosti do povezanih družbi	1.347.933	1.350.876

	v EUR	
Dana in prejeta posojila	31.12.2020	31.12.2019
Dana posojila drugim povezanim osebam		
1. Elrad WS-S d.o.o.	0	0
2. Iztok Lipnik	450.000	200.000
Skupaj dana posojila drugim povezanim osebam	450.000	200.000

Skupina Elrad je pri vseh poslih, ki so potekali s povezanimi osebami, dobila ustrezna plačila in na osnovi teh poslov ni bila prikrajšana.

3.5 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

3.5.1 Prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje	v EUR	
	2020	2019
1. Prihodki iz pogodb s kupci proizvodov	142.691.997	145.039.117
2. Prihodki iz pogodb s kupci storitev	2.122.044	1.908.470
3. Prihodki iz pogodb s kupci blaga	1.601.456	768.172
Skupaj prihodki iz pogodb s kupci	146.415.498	147.715.758

Skupina večino svojih prihodkov ustvari na tujih trgih, torej z izvozom. Delež slednjih je v letu 2020 ostal na ravni predhodnega leta.

3.5.2 Drugi poslovni prihodki

	v EUR	
	2020	2019
1. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	44.755	35.807
2. Prihodki od subvencij, dotacij, odškodnin	1.389.236	499.330
3. Drugi poslovni prihodki	173.990	196.759
Skupaj drugi poslovni prihodki	1.607.981	731.896

3.5.3 Stroški blaga, materiala in storitev

	v EUR	
	2020	2019
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-1.516.719	-699.635
2. Stroški materiala	-87.638.338	-91.465.106
3. Stroški storitev	-9.737.744	-10.654.774
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	-98.892.800	-102.819.516
Od tega:		
1. Stroški revidiranja letnega poročila	89.530	89.724
2. Druge storitve dajanja zagotovitil	4.000	2.000
3. Stroški drugih nerevizijskih storitev	86.604	0

3.5.4 Stroški dela

	v EUR	
	2020	2019
1. Stroški plač	-21.521.411	-20.074.374
2. Stroški socialnih zavarovanj	-1.487.122	-1.309.904
3. Stroški pokojninskih zavarovanj	-1.938.075	-2.411.478
4. Drugi stroški dela	-2.581.610	-2.828.289
Skupaj stroški dela	-27.528.217	-26.624.045

V letu 2020 je bilo 50 zaposlenih za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe (zaposleni na podlagi individualne pogodbe) in jim je družba izplačala bruto osebne prejemke v višini 2.349.920 EUR.

3.5.5 Amortizacija

	v EUR	
	2020	2019
1. Amortizacija dolgoročnih neopredmetenih sredstev	-193.747	-215.317
2. Amortizacija zgradbe	-679.204	-472.350
3. Amortizacija opreme, nadomestnih delov in drobnega inventarja	-4.050.965	-3.631.316
4. Amortizacija pravice do uporabe sredstev	-497.202	-373.793
Skupaj amortizacija	-5.421.118	-4.692.776

3.5.6 Drugi poslovni odhodki

	v EUR	
	2020	2019
1. Slabitve in odpisi osnovnih sredstvih	-777	-26.138
2. Slabitve in odpisi pri zalogah	-813.945	-1.072.639
3. Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	-790.846	-815.867
Skupaj drugi poslovni odhodki	-1.605.568	-1.914.644

3.5.7 Finančni prihodki

	v EUR	
	2020	2019
1. Obrestni prihodki	4.085	2.982
2. Tečajne razlike	545.279	1.308.014
Skupaj finančni prihodki	549.364	1.310.996

3.5.8 Finančni odhodki

	v EUR	
	2020	2019
1. Obrestni odhodki	-211.940	-196.500
2. Tečajne razlike	-1.620.323	-1.881.000
Skupaj finančni odhodki	-1.832.263	-2.077.500

3.5.9 Obračunan davek

	v EUR	
	2020	2019
1. Poslovni izid pred davki	10.844.319	11.370.505
2. Popravek prihodkov na raven davčno priznanih	-5.005.528	-2.620.633
3. Popravek odhodkov na raven davčno priznanih	338.017	596.939
4. Uporaba davčnih olajšav	-1.342.155	-2.210.513
5. Uporaba davčnih izgub	0	0
6. Drugo	-1.091.744	94.902
Skupaj davčna osnova	3.742.908	7.231.200
Obračun davka od dobička (19%)	-1.311.816	-1.003.419
Obračun davka od dobička (16,5%)	-244.093	226.538
Obračun davka od dobička (15%)	-479.617	-828.730
Obračunan davek	-2.035.526	-1.605.611
Efektivna stopnja obračunanega davka	19%	14%

3.5.10 Odloženi davki

	v EUR					
	Bilanca stanja		Izkaz uspeha		Vseobsegajoči donos	
	31.12.2020	31.12.2019	2020	2019	2020	2019
Odložene terjatve za davek						
1. Prenesene davčne izgube	0	382.370	0	376.404	0	5.965
1. Osnovna sredstva	999.195	16.628	645.825	5.369	0	115
2. Zaloge	271.387	166.082	110.389	63.954	0	-164
3. Terjatve	37.816	37.816	0	0	0	0
4. Rezervacije	175.324	144.221	18.215	10.810	12.888	20.869
Skupaj odložene terjatve za davek	1.483.721	747.116	774.429	456.537	12.888	26.786

Skupna efektivna stopnja obračunanega davka za leto 2020 je 19 % (2019: 14 %).

Skupaj davčni učinki za poslovno leto 2020 znašajo 1.261.097 EUR.

3.5.11 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj

Za zagotavljanje dolgoročnega stabilnega poslovanja je potrebno sprotno in temeljito spremljanje in ocenjevanje finančnih tveganj. Gre za tveganja, ki lahko negativno vplivajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov, obvladovanja finančnih odhodkov in ohranjanja vrednosti finančnih sredstev.

Likvidnostno tveganje

Med finančnimi tveganji je izrednega pomena spremljanje likvidnostnega tveganja. Da bi se izognili težavam pri zagotavljanju tekoče likvidnosti, načrtujemo gibanje denarnega toka na prilivni in odlivni strani na letnem in mesečnem nivoju. S pomočjo ustreznih kreditnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov v obliki revolving kreditov in dovoljenega limita na transakcijskem računu likvidnostno tveganje uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost temu tveganju ocenjujemo kot nizko.

31.12.2020	Knjigov. vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	v EUR				
			do 6 mesecev	6-12 mesecev	1-2 leti	2-5 let	> 5 let
Neizvedene finančne obveznosti							
Nezavarovana bančna posojila	4.423.537	4.423.537	4.423.537	0	0	0	0
Zavarovana bančna posojila	9.978.760	10.158.600	1.686.911	1.479.554	2.618.670	4.191.675	0
Obveznosti iz najemov							
Obveznosti finančnega najema	2.044.333	2.044.333	815.708	815.708	191.308	610.424	55.725
Poslovne obveznosti							
Poslovne obveznosti	21.107.918	21.107.918	21.107.918	0	0	0	0
Skupaj	37.554.548	37.734.388	28.034.074	2.295.262	2.809.977	4.802.099	55.725

31.12.2019	Knjigov. vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	v EUR				
			do 6 mesecev	6-12 mesecev	1-2 leti	2-5 let	> 5 let
Neizvedene finančne obveznosti							
Nezavarovana bančna posojila	7.969.716	7.969.716	7.969.716	0	0	0	0
Zavarovana bančna posojila	10.857.475	11.100.074	1.327.177	1.321.092	2.422.359	4.807.604	1.024.367
Obveznosti iz najemov							
Obveznosti finančnega najema	1.637.718	1.637.718	36.809	36.809	407.478	594.734	561.889
Poslovne obveznosti							
Poslovne obveznosti	13.711.045	13.711.045	13.711.045	0	0	0	0
Skupaj	34.175.954	34.418.553	23.044.746	1.357.901	2.829.837	5.402.338	1.586.256

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje zajema vsa tveganja, ki vplivajo na zmanjšanje gospodarske koristi zaradi plačilne nesposobnosti naših poslovnih partnerjev, ki lahko vodi do neizpolnjevanja njihovih pogodbenih obveznosti. Kreditna tveganja uspešno obvladujemo in zato izpostavljenost tem tveganjem ocenjujemo kot nizko.

Sredstva	v EUR	
	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročne poslovne terjatve	21.478.708	17.123.026
Dana kratkoročna posojila	450.000	200.000
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	0
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	12.750.087	6.227.157
Skupaj	34.678.795	23.550.183

Terjatve tekoče spremljamo po poslovnih partnerjih in po zapadlosti ter s sprotno izterjavo in opominjanjem prispevamo k izboljševanju plačilne discipline kupcev. Poslovne terjatve do kupcev niso zavarovane. V poslovnem letu 2020 Skupina ni oblikovala dodatnega popravka vrednosti terjatev.

V nadaljevanju je prikazana starostna struktura terjatev glede na zapadlost:

Terjatve do kupcev po zapadlosti	31.12.2020	31.12.2019
- nezapadlo	82,5%	89,4%
- zapadlo do 30 dni	11,8%	6,6%
- zapadlo od 31 do 60 dni	0,3%	1,4%
- zapadlo od 61 do 120 dni	2,7%	0,4%
- zapadlo od 121 do 180 dni	0,2%	0,3%
- zapadlo nad 180 dni	2,6%	1,9%
Skupaj	100,0%	100,0%

Valutno tveganje

Zaradi mednarodnega poslovanja je Skupina Elrad izpostavljena valutnemu tveganju zaradi spremembe tečaja USD, RMB, RSD, HKD, JPY in MXN, pri katerem se zaradi spremembe tečaja posamezne valute lahko zmanjšajo gospodarske koristi Skupine. Za zavarovanje tveganj v USD uporabljamo tudi valutne termenske pogodbe in valutne zamenjave. Izpostavljenost Skupine do valutnih tveganj ocenjujemo kot srednje.

Terjatve in obveznosti	Skupaj	EUR	USD	RMB	RSD	HKD	JPY	v EUR	
									MXN
31.12.2020									
Terjatve do kupcev	17.123.026	10.559.110	6.224.996	66.147	246.481	0	0		26.292
Obveznosti do dobaviteljev	-13.711.045	-3.724.204	-3.139.440	-5.847.029	-175.070	-69.559	-584.923		-170.821
Izpostavljenost bilance stanja	3.411.981	6.834.905	3.085.557	-5.780.882	71.410	-69.559	-584.923		-144.529

Analiza občutljivosti spremembe tečaja USD, RMB in RSD:

Vpliv na poslovni izid pred davki	2020		2019	
Sprememba navedene valute za	10%	-10%	10%	-10%
RMB	279.744	-341.909	525.535	-642.320
USD	2.770	-3.386	-280.505	342.840
RSD	-19.709	24.089	-6.492	7.934

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje predstavlja možnost spremembe višine referenčne obrestne mere na finančnem trgu, predvsem zaradi že najetih kreditov v EUR, vezanih na spremenljivo obrestno mero (EURIBOR). Ocenjujemo, da je izpostavljenost Skupine do obrestnih tveganj nizka.

Finančni instrumenti	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2020	31.12.2019	
Instrumenti s stalno obrestno mero			
Finančna sredstva	450.000	200.000	
Finančne obveznosti	6.440.507	5.384.667	
Instrumenti s spremenljivo obrestno mero			
Finančne obveznosti	7.961.791	13.442.523	

Varovanje izpostavljenosti obrestnemu tveganju poteka z uporabo:

- terminskega trga in s sklepanjem obrestnih zamenjav in
- z zadolževanjem s fiksno obrestno mero.

Vrednost finančnih obveznosti, zavarovanih z zamenjavami obrestnih mer	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2020	31.12.2019	
Znesek zamenjav obrestnih mer	6.460.000	7.820.000	

Skupina uporablja »hedge accounting« za sklenjene obrestne zamenjave in zaradi učinkovitega varovanega razmerja rezultate ščitenja obrestnega tveganja pripozna neposredno v kapitalu.

Učinek obrestnih zamenjav	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2020	31.12.2019	
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	181.791	197.475	

Analiza občutljivosti spremembe EURIBOR

			v EUR	
Vpliv na izkaz poslovnega izida	2020			
Sprememba EURIBOR za bazične točke	0,50%	0,25%	-0,25%	-0,50%
Vpliv na izkaz poslovnega izida (finančni odhodki)	-2.699	0	0	0

			v EUR	
Vpliv na izkaz poslovnega izida	2019			
Sprememba EURIBOR za bazične točke	0,50%	0,25%	-0,25%	-0,50%
Vpliv na izkaz poslovnega izida (finančni odhodki)	-6.289	0	0	0

Hierarhija določanja poštene vrednosti - Prikaz poštene vrednosti terjatev in obveznosti, razvrščene v 1., 2. ali 3. raven v odvisnosti od načina vrednotenja poštene vrednosti.

Tabela prikazuje razvrstitev nefinančnih in finančnih instrumentov glede na izračun njihove poštene vrednosti. Skupina jih uvršča v tri ravni:

- raven 1 upošteva neprilagojeno kotirano ceno na delujočem trgu na datum merjenja;
- raven 2 upošteva vložke, ki niso kotirane cene, vključene v raven 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstva ali obveznosti;
- raven 3 upošteva neopazovane vložke za sredstvo ali obveznost.

31.12.2020	v EUR				
	1.raven	2.raven	3.raven	Skupaj poštena vrednost	Skupaj knjigovod. vrednost
Poštena vrednost sredstev					
Dana kratkoročna posojila	0	0	450.000	450.000	450.000
Druge kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	21.478.708	21.478.708	21.478.708
Denar in denarni ustrezniki	12.750.087	0	0	12.750.087	12.750.087
Skupaj sredstva za katera je poštena vrednost razkrita	12.750.087	0	21.928.708	34.678.795	34.678.795
Poštena vrednost obveznosti					
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	8.494.812	8.494.812	8.494.812
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	7.951.819	7.951.819	7.951.819
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	0	21.107.918	21.107.918	21.107.918
Skupaj obveznosti za katera je poštena vrednost razkrita	0	0	37.554.548	37.554.548	37.554.548

31.12.2019	v EUR				
	1.raven	2.raven	3.raven	Skupaj poštena vrednost	Skupaj knjigovod. vrednost
Poštena vrednost sredstev					
Dana kratkoročna posojila	0	0	200.000	200.000	200.000
Kratkoročne poslovne terjatve	0	0	17.123.026	17.123.026	17.123.026
Denar in denarni ustrezniki	6.227.157	0	0	6.227.157	6.227.157
Skupaj sredstva za katera je poštena vrednost razkrita	6.227.157	0	17.323.026	23.550.183	23.550.183
Poštena vrednost obveznosti					
Dolgoročne finančne obveznosti	0	0	9.861.576	9.861.576	9.861.576
Kratkoročne finančne obveznosti	0	0	10.603.333	10.603.333	10.603.333
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	0	0	13.711.045	13.711.045	13.711.045
Skupaj obveznosti za katera je poštena vrednost razkrita	0	0	34.175.953	34.175.953	34.175.953

Upravljanje s kapitalom

Skupina Elrad ima interno določen ciljni delež kapitala vsaj 50%. Tudi konec leta 2020 Skupina ta cilj izpolnjuje, saj je delež kapitala v celotnih sredstvih zanašal 61,7% (31.12.2019: 61,9%). Finančni vzvod odraža delež financiranja dejavnosti Skupine Elrad z lastniškim kapitalom glede na zadolževanje. Koefficient finančnega vzvoda¹ je konec leta 2020 znašal 19,1 %, konec leta 2019 pa prav tako 17,4 odstotkov.

Finančni vzvod	Knjigovodska vrednost		v EUR
	31.12.2020	31.12.2019	
Koefficient finančnega vzvoda	19,1 %	17,4 %	

¹ *Finančni vzvod = neto dolg / (kapital + neto dolg)*

3.6 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja se je naše podjetje, tako kot vsa druga na regionalni in globalni ravni, še vedno sooča s posledicami COVID-19 (koronavirus). Dogodki povezani z epidemijo se spreminjajo na dnevni ravni in podjetje ima pripravljene ukrepe (in se tudi izvajajo) za vse deležnike (zaposlene, kupce, dobavitelje,...) in do izdaje mnenja večjih težav nismo beležili. Zavedamo se, da poslujemo v bolj rizičnem okolju, a do danes ni bilo dogodka, ki bi kakorkoli ogrozil delovanje podjetja. Proizvodnja v Sloveniji in Srbiji poteka, zagotovljena je tudi presežna likvidnost.

Prav tako do izdaje mnenja nismo beležili večjih težav zaradi vojne v Ukrajini.

Razen izpostavljenega dogodka ocenjujemo, da se po datumu bilance niso pojavili dogodki, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze in zaradi katerih bi morali opraviti dodatne postopke, da bi ugotovili, ali so ti dogodki pravilno prikazani v računovodskih izkazih.

3.7 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Elrad International d. o. o.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine Elrad (skupina), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2020 ter konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2020 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen konsolidiranih računovodskih izkazov in našega mnenja o teh konsolidiranih računovodskih izkazih. Poslovodstvo je odgovorno za te druge informacije.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in zato o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila ali sklepa.

V zvezi z revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost, da te druge informacije preberemo in presodimo, ali so pomembno neskladne z konsolidiranimi računovodskimi izkazi ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali kako drugače zglejajo pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost da ocenimo, ali so bile druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi in predvsem, ali so te druge informacije usklajene z zakonom ali predpisi glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presoje, zasnovane na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v konsolidiranih računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene s konsolidiranimi računovodskimi izkazi; in
- da so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom in predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost da, na podlagi našega poznavanja in razumevanja družbe, ki smo ga pridobili med revizijo, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in odbora družbenika za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče skupina, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Odbor družbenika je odgovoren za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo nudi visoko stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov in okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi s finančnimi informacijami podjetij ali poslovnih dejavnosti v skupini, da izrazimo mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za ustrezno usmerjanje, nadzor in izvedbo revizije skupine. Obenem smo izključno mi sami odgovorni za naše revizijsko mnenje.

Odbor družbenika med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 22. julij 2022

 Janez Uranič
 Direktor, Pooblaščen revizor
 Ernst & Young d.o.o.
 Dunajska cesta 111, Ljubljana

 Lidija Sinkovec
 Pooblaščen revizorka

ERNST & YOUNG
 Revizija, poslovno
 svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

EURAQ
INTERNATIONAL